

(ISSN: 2587-0238)

Altun Yalçın, S., Özturan Sağırılı, M. & Akar, M., S. (2021). University Students' Attitudes Towards Distance Education and Perceptions of Good Lecturers in Distance Covid-19 Period, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(14), 520-568.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.243>

Article Type (Makale Türü): Research Article

UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION AND PERCEPTIONS OF GOOD LECTURERS IN DISTANCE EDUCATION IN COVID-19 PERIOD

Sema ALTUN YALÇIN

Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey, saltun_11@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-6349-2231

Meryem ÖZTURAN SAĞIRLI

Assoc. Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey, msagirli2@gmail.com

ORCID: 0000-0002-5259-3421

Muhammed Said AKAR

Asst. Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey, msakar24@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-1792-1792

Received: 10.09.2020

Accepted: 24.02.2021

Published: 01.04.2021

ABSTRACT

Because of the Covid -19 epidemic spread, universities have started to continue their education activities with the way of distance education. It is a new, different education system encountered by students, academicians and universities. Since this transformation took place very quickly, it brought many effects with it. In the study, it was tried to determine the attitudes of university students, who studied with the distance education system for the first time, towards distance education and perceptions of good academicians in distance education because of the Covid-19 period, and it was aimed to investigate the effects of some variables. 518 students from 7 different departments in the faculty of education participated in the study. The data were collected both with quantitative and qualitative research methods in the study. The relational screening model among the quantitative research methods and the interview in the qualitative research methods were used. The quantitative data were collected with the Attitude towards Distance Education Questionnaire and Good Academician Perception Questionnaire. The semi-structured protocol form was used in collecting qualitative data. At the end of the analysis of the data, it was determined that the attitudes of the university students towards distance education were negative and their perceptions related to the good academician in distance education were positive. It was also found that university students mostly experienced problems originated from the lack of necessary environment at home, problems arising from internet access and lack of communication with academic staff. It has been determined that almost all of the university students think that they do not want to receive distance education. However; that they find face-to-face education more efficient and that they cannot take distance education seriously, that it creates discipline and focus problems, that not everyone has equal opportunities, that the classroom environment is deprived of learning, that exams are unreliable, because of lack of computer skills, they have a problem life, working individually instead of collaboratively. It was determined that they thought that directing and creating understanding problems as their negative characteristics.

Keywords: Covid-19, university students, distance education.

INTRODUCTION

Information continues to be one of the most fundamental forces in determining the power and structure of societies in the century we are in. The rapid production of information has created the information age and the information age has developed the information societies. Without a doubt, the rapidly developing technology, especially the discovery of the internet, has contributed greatly to this rapid progress of information. By integrating technology into information, learning environments have been transformed into web-based learning environments and information has started to be presented digitally (Cappel & Haven, 2004). With the spread of the Internet, web-based learning or e-learning, which is used by more people, has been able to move, share and interpret information very quickly.

E-learning has gained a significant place as an alternative to formal education with advantages such as less time, lower cost, more students, easier and faster communication, more information generation and dissemination (Balaban, 2012) of the distance learning done by utilizing distance learning or e-learning content carried over the Internet (Guri-Rosenblit, 2005) expressed as the terms such as online learning, learning through the net, distributed teaching, distance learning, web-based learning and distance education (Ally, 2011).

The concept of distance education, enabling people to learn independently of time and place, and is carried out by means of distance education technologies, first started with the correspondence learning (Özbay, 2015) and then continued with teaching through television. Then, with the increase in technological diversity and quality, low-cost student-oriented technologies such as video, video conference, CD-ROM was used and internet tools were put into practice. Jones (1996) investigated the process of distance education from past to present in three generations: the traditional generation provided through correspondence (letter), the second generation provided mainly with multimedia (audio and video), and the third generation using interactive media (computer-based, audio and video conferencing). Similarly, the periods and phases of distance education in a global context are discussed by Bozkurt (2016) as three periods, namely by correspondence (by letter), by audio-visual means (radio, TV, open education and teleconferencing) and information-based (internet-web). Considering the development process of distance education, it is noticed that communication and interaction have become multidimensional over time by getting rid of the limited structure of communication and interaction in the distance education process, which is generally one-way, with the introduction of the computer and the internet.

In the emergence of distance education, the increasing information needs of today's people, such as the need for lifelong learning, have played a significant role (Akça, 2006). However, it is an education model that has emerged not only from personal needs but also depending on some educational (vocational) requirements (a. Situations that may prevent distance education such as the lack of sufficient resources and teachers to continue their education in rural areas and geographically remote settlements, b. Educational needs of people who have to stay at home due to a physical disability or illness, c. Educational needs of young people who could not attend formal education and adults who want to improve themselves) (Ateş & Altun, 2008; Newby et al., 2006). Nevertheless, today, Toker Gökçe (2008) describes the majority of those who benefit from distance education

that “individuals who work and need self-improvement while working or try to have another profession.” Regardless of the characteristics of the target group benefiting from distance education, distance education aims to provide educational activities from one point to many points (Kırık, 2014).

The sine qua non of education is learning even it is provided with distance education. The content and teaching management systems (Elmas et al., 2008), the quality and richness of resources and materials (Chao et al., 2006) and the instructors who have to demonstrate and spend more time to produce quality learning material and provide a suitable learning environment (Jones, 1996) have vital roles in providing the learning activity in distance education, on account of in designing and preparing the content and preparing this content for the students. In addition, institutions are also very crucial in terms of understanding the place of distance education systems in today's world and providing the necessary infrastructure equipment. Therefore, careful planning is required in all variables in the design of distance education (Tuncer & Taşpınar, 2008). Balaban (2012) stated that the components of the distance education system will be evaluated in the form of software technologies, students, instructors, hardware and network structure, and of course exam scale-evaluation.

Barker, (2006) and Herrington et al. (2001), referred the standards of e-learning with titles such as distance education support, course development and teaching support, course structure and resources, student and faculty support, measurement and evaluation, use of technology and products and service of e-learning. Therefore, it can be stated that these topics should also work functionally in order to achieve the expected or desired achievement in distance education.

Many educational institutions in the world and our country prefers distance education. In the world, distance education first started in the mid-nineteenth century in England, France, USA, and Germany and has spread rapidly (Kırık, 2014; Toker Gökçe, 2008; Özbay, 2015). In our country, the first applications of distance education were encountered after the 1970s (Bozkurt, 2017; Demiray, 2013); however, it has been used intensively by higher education institutions after the 1990s (Akdemir, 2011; Kırık, 2014; Toker Gökçe, 2008). According to a study conducted in 2012, a total of 86 distance education associate degree programs, 28 distance education degree programs, and 60 different distance-learning graduate programs in the universities in Turkey (Balaban, 2012). In a study conducted in 2015, it was determined that nearly 80% of existing higher education institutions continue to provide the certificate, associate degree, degree and master's education with distance education applications (Özbay, 2015). The three departments that continue with distance education are Computer Technology and Programming, Business (graduate) and business (associate degree) programs. With distance education, many individuals can study at different universities around the world through the internet (Aktay, 2002), thanks to globalization, individuals in the lower economic class can benefit from a university far from where they are located, without paying the cost of living in another country (Toker Gökçe, 2008). Thanks to distance education, it is also crucial in terms of reducing the cost of education by preventing many factors such as buildings, classrooms, teachers, educational materials that limit the student's capacity to participate in education (Özbay, 2015).

The advantages and disadvantages of distance education have been in the study fields by researchers in many aspects such as the attitude towards distance education in terms of students and instructors. Student attitudes, one of the most important elements of the process, have also been the subject of many studies. Attitudes towards distance education have been investigated in terms of many variables such as gender and class level. While the attitude towards distance education did not differ significantly in terms of gender and class level in some research results (Ateş & Atun, 2008), their experience in distance education, using computers and their perceived computer use skills significantly affected the attitude towards distance education. In the research conducted by Borstorff and Lowe (2007) examining students' perceptions of distance education, it was found that female students had more problems in communicating with the teacher than male students. In the study by Yalman and Kutluca (2013) carried out with primary and secondary school pre-service mathematics teachers, they could not find a significant difference in the attitudes of the students towards distance education according to the gender variable. In the study by Kaleli Yılmaz and Güven (2015), it was reached to the conclusion that pre-service science teachers have more positive perceptions of distance education than pre-service primary school teachers. In a study investigating primary school teachers' attitudes towards distance education by Ağır (2007), their attitude levels were found to be moderate; in this study, it was found that there were no significant difference in gender, institution, education level and branch, attitude towards distance education, and a significant difference in favor of those between 0-5 years old. In the study by Eygü and Karaman (2013) in which they measured the distance education satisfaction of university students, the best satisfaction was measured in the learning title and the lowest satisfaction in the technology title. In addition, in this study, significant differences were determined between students' age and daily computer use times and distance education satisfaction. In a study conducted by İbicioğlu and Antalyalı (2005) with university students, it was determined that computer use, motivation and perception of distance education are of primary importance in achievement in distance education. In the study by Bilgiç and Tüzün (2015) with the aim of determining the problems experienced in web-based distance education programs with different university institutions, titles related to students, faculty members, administrative/managerial, technical and other problems were determined.

The schools were closed due to the disease caused by the virus called Covid-19, which first appeared in China in November 2019 and turned into a pandemic in our country and the world over time, and decisions were taken to continue the education-training process with distance education in most of the world. In our country, the Council of Higher Education (CoHE) shared the issue of continuing higher education courses with distance education with universities. In this direction, many universities have taken steps towards planning their lessons with the distance education systems that are already available or prepared in this process. Although it was decided to return to normal in higher education as of June 15, 2020, within the scope of normalization steps, the decision to complete all evaluation activities at the end of the semester with distance education was shared with the public on May 12, 2020, due to the end of the spring semester of most universities in June. In conclusion, many programs at the universities in Turkey have completed the 2019-2020 spring semester beginning with distance education as of March 16, 2020 days.

In the study by Suvarjo et al. (2020), the level of reaching online learning by the university students in the middle of the COVID-19 pandemic was investigated. The qualitative descriptive method was employed in the research. The students from the departments of Primary Education, Physical Education, Sociology Education and English Education participated in the research. 40 university students from these departments participated in the research. The data were collected through the questionnaire created in the google form to reveal the online learning perspectives of the university students within the scope of the research. It was detected in the study that the students had not formerly been experienced online learning before the pandemic as the education had been given an in-class environment. Besides, it was found that the students' perspectives towards online learning developed positively. Mohalik and Sahoo (2020) aimed to evaluate the pre-service teachers' e-readiness status and their perceptions related to online learning during the COVID-19 pandemic. The study was carried out with 318 pre-service teachers studying at various departments of education. The data in this study were collected with an online questionnaire created by the researchers. It was found out in this research that the pre-service teachers were e-ready with the digital tools (99%) and financial support (80%); however, some deficiencies were determined in terms of good internet connection, sufficient electricity resource and appropriate individual environment at home. It was observed that only 35 % of the pre-service teachers were sufficient in digital skills and the majority thought that the online classes were lack of appropriate teacher-student and student-student interaction. It was noticed that a significant percentage of the pre-service teachers felt stressed and isolated from the online learning platform and did not acknowledge that the curriculum could be taught efficiently through the online mode. However, it was found that most of the pre-service teachers admitted that online learning was a better option for learning during this pandemic period; nevertheless, they did not accept it as an alternative to the traditional learning approach, that is, face to face learning. In their study, Naila and Sadida (2020) aimed to uncover whether online learning was affected by the social facilitation of the pre-service teachers during the pandemic period. The data were collected from 45 pre-service teachers with an online questionnaire. According to the data, it was found that 97,7 % of those, who participated in the questionnaire, were online learners and 58,1% of them had difficulties in understanding the materials used in the lessons.

The mention of the second wave of the epidemic and / or the concern that possible new viruses may cause new diseases means that the concept of technology, which is developing day by day, is more on the agenda or is kept on the agenda (Dhawan, 2020; Almanthari et al., 2020). Furthermore, distance education should also be on the agenda in order to be prepared to prevent interruption of educational activities in terms of any situation/event that cannot be predicted yet but is likely to happen in the future (Aboagye et al., 2021). Plans should be made for the conditions in which distance education, which has been considered/defined as an alternative or supportive learning environment until now, will have to replace normal/formal education. Because, although there has been intensity in using distance education systems in our country, especially since 2006 (Gürer et al., 2016), it is vital to determine student perceptions, which is a significant component in the distance education system, which has been experienced for a long time, and to be taken in cases where it should be applied, and may assure each unit of the system where it needs to be applied and improved (Radha et al., 2020). Although

many researches on this issue have been conducted before, researches are considered important in terms of ensuring the evaluation of the system put into practice at the time of crisis (Algahtani & Rajkhan, 2020; Almaiah et al., 2020). Therefore, this study aims to determine the attitudes of the students of education faculty towards distance education and their perceptions about how a good academician in distance education should be. According to this purpose, these research questions were asked.

- What are the attitudes of university students towards distance education and their perception of good academicians in distance education?
- What problems do university students experience most with distance education?
- Do university students' attitudes towards distance education and their perceptions of good instructors in distance education differ according to department variables?
- Do university students' attitudes towards distance education and perceptions of good instructors in distance education differ according to the variables of having a computer at home and having internet access?

METHOD

Totally 518 students from 7 different faculties of education participated in the study. 73 students from the Science Teaching Department, 118 from Secondary School Mathematics Teaching, 63 from Turkish Teaching, 71 from Pre-school Teaching, 61 from Teaching of Painting, 81 from Primary School Teaching, and 51 from Social Studies Teaching participated in the research. The study was conducted by obtaining the permission of the ethics committee required for this study to be carried out. The data were tried to be collected both with quantitative and qualitative research methods. The relational screening method from the quantitative research methods and the interview method from the qualitative research methods were applied within the scope of the research. The quantitative data were collected with the Attitude towards Distance Education Questionnaire developed by Ağır (2007) and the Good Academician Perception Questionnaire developed by Jelfs et al. (2009) and translated into Turkish by Kara (2014). The semi-structured protocol form was applied in collecting the qualitative data. The quantitative data were analysed with the package program; the qualitative data were analysed with the content analysis. Content analysis is the technique to get valid and repeatable results from the data in accordance with its content (Hsieh & Shannon, 2005). The reliability of the quantitative scales was analysed and it can be stated that the reliability coefficient of the Attitude towards Distance Education Questionnaire was determined as $\alpha=0,897$, the reliability of the Good Academician Perception Questionnaire as $\alpha=0,943$. According to George and Mallery (2003) that the alpha value, $>.90$ can be defined as "perfect", which is between $> 80-.90$ as "good".

Validity in qualitative research can be defined as presenting the researched phenomenon objectively and with all its reality (Roberts & Priest, 2006). To ensure the validity of the qualitative measurement tools used in the study, voluntarily, the sample was determined so that the study groups could answer the questions sincerely and accurately. Thus, The validity of the qualitative data was tried to be ensured by trying to ensure that they gave sincere, hearty, and correct answers. In this context, first of all, the aim of the study, its sample, measurement

tools, and especially semi-structured interview questions were examined by 3 experts in the field of educational sciences, and the questions in the measurement tool (semi-structured interview form) were finalized by getting their opinions. By contacting university students through the communication networks of the departments, they were formerly informed about the purpose and scope of the research and the questions to be asked to them. According to this purpose, their opinions about contributing to the research or not were taken. The semi-structured protocol form was used with the students who voluntarily participated in the study. The answers of university students to these questions were recorded and the written texts were tried to be analysed objectively. Thus, validity was tried to be ensured by providing impartiality in transferring data.

The study was determined to be ethically appropriate by the Erzincan Binali Yıldırım University Ethics Committee on 29.05.2020 with the protocol number 05/10. The document can be verified at <http://evrakdogrulama.erkincan.edu.tr> with the code 8A8A510FXF.

Collecting the Data

Three different forms were used to learn the evaluations of the students related to the distance education. In order to measure the attitudes of the university students towards distance education, the Attitude towards Distance Education Questionnaire developed by Ağır (2007) was used. The scale consists of 16 items and is in a 5-point Likert type. The positive items stated in the scale were given the points as 5, 4, 3, 2, 1 from “Completely Agree” option to “Completely Disagree” option; on the other hand, in contrast, the points were given to the negative items in the scale as 1, 2, 3, 4, 5 from “Completely Agree” option to “Completely Disagree” option.

The maximum score that can be taken from the scale is 80 and the minimum is 16; in the dimension of advantages, the maximum score is 55 and the minimum is 11; in the dimension of disadvantages, the maximum score is 25 and the minimum is 5. The measurement tool contains 7 negative items whose values should be reversed (4, 6, 9, 12, 15, 18, 20) in data analysis. In the study by Ağır (2007), the Cronbach Alpha value in the Attitude towards Distance Education Questionnaire was found as 0,83. In this study, it was found as 0,93

To measure the good academician perceptions of the university students, the Good Academician Perception Questionnaire developed by Jelfs et al. (2009) and translated into Turkish by Kara (2014) was applied. This questionnaire was formed from 1 to 5 as completely disagree to completely agree. The questionnaire consisted of totally 33 items and five factors. The reliability coefficient related to the whole scale was found as 0,86 by Jelfs et al. (2009). In this study, it was found as 0,96. These values show that the scale is reliable enough (Büyüköztürk, 2020).

To learn the opinions and suggestions of the students related to distance education, an open-ended questionnaire, developed by the researched considering the literature, was used. The final form was given to this questionnaire after necessary adjustments considering the expert opinions. Orderly these questions stated in the Distance Education Evaluation open-ended questionnaire.

Question 1: What do you think about distance education, can you give information about its advantages and disadvantages?

Question 2: How do you think the process should be for distance education to be more effective?

Question 3: How do you think an academican should act in order for distance education to be more effective?

Question 4. What are the problems you encounter in distance education?

Question 5: Would you like to continue your education life with distance education, why?

FINDINGS

The mean and standard deviations of the scores in terms of university students' attitudes towards distance education and their perception levels of good academicians in distance education are presented in Table 1.

Table 1. University Students' Attitudes Towards Distance Education and Their Perception Levels of Good Academicians in Distance Education

	N	Mean	Ss.
Attitude towards Distance Education	518	38,9639	11,24101
Good Academician Perception in Distance Education	518	137,8288	14,49700

The maximum score that can be taken from the Attitude towards Distance Education Scale is 80 and the minimum score is 16. The mean scores of the university students related to their attitudes towards distance education are 38,96. The item mean is 2,43. It is understood that the attitudes of university students towards distance education are not at a good level. The lowest score that can be taken from the Good Academician Perception in Distance Education Scale is 33 and the highest score is 165. The good academician perception in distance education mean scores of university students are 137.82 and the item mean is 4.17. It can be claimed that university students' Perceptions of Good Academicians in Distance Education are at a very good level.

The highest frequency is (187) when the table of frequencies in which university students have their views on the problems they experience in distance education is ranked according to the problems they experience the most from the least common problem. This value demonstrates that university students are in the first place, that is, among the problems they experience, the least problems originating from computer literacy deficiencies. When the frequencies given for the 2nd rank are evaluated within themselves, (82) it can be claimed that they notice the problems originating from distance education as the second situation in which they experience the least problems in distance education. It can be stated that they think of assessment and evaluation problems in the 3rd place and problems originating from the academican. When the rankings of the students were evaluated within themselves, they stated that they mostly experienced problems originating from the lack of a necessary environment at home, then problems originating from Internet access and then due to the lack of communication with academic staff.

Whether the attitudes of university students towards distance education and their perceptions of good academicians in distance education differ according to the variables of the department or not is presented in Table 2.

Table 2. Data Related to Department Variable

Department		N	X	Ss	p
Secondary school mathematics teaching	Turkish Teaching	63	37,83	8,38	0,015
	Pre-school Teaching	71	37,56	13,34	0,007
	Teaching of Painting	61	36,90	10,19	0,003
	Science Teaching	50	37,13	11,73	0,009

As the data in Table 2 are analysed, the significant difference is found in favor of the students in the Department of Secondary School Teaching in terms of the attitudes towards distance education as the attitudes towards distance education are compared between the students in Secondary School Teaching Department ($p=0,015$), Pre-school Teaching ($p=0,007$), Teaching of Painting ($p=0,003$), Science Teaching ($p=0,009$).

In addition, there is no statistically significant difference between the attitudes of all departments, including Social Studies Teaching, towards distance education. It was determined that university students' perceptions of good academicians in distance education did not differ according to the department variable ($p = 0,298$).

Findings related to whether university students' attitudes towards distance education and their perception of good academicians in distance education differ according to the variable of having a computer at home are presented in Table 3.

Table 3. The Variable of Having a Computer at Home

The situation of having a computer at home		N	X	Sd	F	p
Attitude towards distance education	No	255	37,05	10,84	0,569	0,000
	Yes	249	41,25	11,26		
Good academician perceptions in distance education	No	255	137,46	15,59	2,690	0,581
	Yes	249	138,18	13,42		

As Table 3 is analysed, it is determined that students' perceptions of distance education differ depending on whether they have a computer at home or not. It was determined that there is a statistically significant difference ($p = 0.000$) in the attitudes of students with a computer at home towards distance education compared to students who do not have a computer at home. It can be claimed that students who have a computer at home have more positive attitudes towards distance education than students who do not have a computer at home. On the other hand, it was determined that $p = (0.581)$ that not having a computer at home affects perceptions of good academicians in distance education.

Findings related to whether university students' attitudes towards distance education and their perceptions of good instructors in distance education differ according to the variables of having internet access at home are presented in Table 4.

Table 4. The Variable of Having a Computer at Home

		The situation of having a computer at home	N	X	Sd	F	p
Attitude towards distance education	No		38	35,36	10,98	9,872	0,000
	In limited times		241	37,49	10,94		
	Yes		229	41,43	11,12		
Good academicians perceptions in distance education	No		38	135,74	18,15	0,825	0,439
	In limited times		241	137,31	14,89		
	Yes		229	138,56	13,53		

As Table 4 is analysed, It was determined that there is a statistically significant difference ($p = 0.000$) between university students' attitudes towards distance education according to having internet access at home. It can be claimed that students who have internet access at home have more positive attitudes towards distance education compared to students who have partially internet and no internet at home. In addition it was determined that there was no statistically significant difference ($p = 0.439$) between university students' perceptions of good academicians in distance education based on the presence of internet access at home.

Open-ended questions were asked to the students in order to determine the views of university students about distance education in more detail. The codes and categories consisting of the answers they gave to the questions are presented in tables.

Findings gathered as a result of the analysis of the question "What do you think about distance education, can you give information about its advantages and disadvantages?"

The answers the university students gave to this question are presented in Table 5.

Table 5. Advantages and Disadvantages of Distance Education

		Codes	f	Total
Advantages		Providing independence from time and place (T2, T3, T4, T5, R1, R2, R3, B4, B5, B6, B7, R1, R4, R5, M2, M3, M5, B3, B4, Sos2)	2	34
		Not interrupting the education (B1, B2, B4, B8, B9, R3, R5, Sos4)	8	
		Reducing the risk of epidemics (Sos1, Sos3)	2	
		Reducing the cost of education (Sos5, R4)	2	
		Spending more time with technology (M3)	1	
		Creating the opportunity to study for KPSS (B10)	1	
Disadvantages		Not having the internet, computer, phone (T1, T2, T5, B1, B2, B4, B7, B8, B9, R1, R2, R4, R5, M1, M3, M4, M5, Sos2, Sos3, Sos5)	20	51
		No face-to-face communication/teaching (Sos2, Sos5, B3, R5, M2, TF)	6	
		Unable to be socialized (T3, M1, M4)	3	
		Depriving the classroom environment of its effect on learning	3	
		The lack of reliability in exam (B1, B6, M4)	3	
		Causing to spend too much time in front of the computer (M5, B5, R4)	3	
		Creating a problem to focus (T3, M1)	2	
		Giving a lot of homework (M4, M5)	2	
		Problems of those with a lack of computer skills (B4, R2)	2	
		Inability to create sincerity and motivation to learn (T1)	1	
		Creating a disciplinary problem (T4)	1	
		Creating a problem of understanding (Sos1)	1	
		Trying to solve problems not face to face but by e-mails (Sos4)	1	

Not asking questions during the live lesson due to timidity (M5)	1
Focusing only on the cognitive area in the process (B5)	1
Directing to individual work instead of collaborative (B10)	1
No or lack of teacher control in applied lessons (R3)	1

According to Table 5, the disadvantages of distance education are 50% more than the advantages of considering the opinions expressed by the university students. The code with the highest frequency among the opinions stated by the university students as an advantage is the code that provides independence from time and place. University students mentioned the benefits of not being tied to time and place in this regard in terms of education. Not losing time during the time of going to school and coming to school (B5), Attending the lesson from anywhere (T4), Attending the lesson whenever you want (T5), Attending the lesson whenever you want (T5), Easy access to information, repeated listening (T3, B4, B6, T4), not having to come to school (M2, M5, B3, B4, R4) are among the views of this code. The code with the second-highest frequency in the advantage category is in the form of continuous education. University students who gave opinions in this code stated that the use of distance education in extraordinary situations is in an advantageous position in terms of ensuring the continuation of education and training. For example, B1 coded university student stated that distance education is a saver in extraordinary situations. In the category of advantages, there are also codes such as reducing the risk of epidemics, reducing the cost, increasing the use of technology, and creating time for work.

There are 17 different codes in the category of disadvantages. The code with the highest frequency (23) in these codes is “Not having the internet, computer, phone”. The university students in this code stated that each student does not have a telephone, computer, or internet, and therefore not everyone can benefit equally, so there is no equal opportunity. They claimed that especially students living in rural areas have problems in their educational activities due to the internet or network problems. Another code with high frequency (6) in this category is “No face-to-face communication/teaching”. This code was formed with the opinions of the university students who stated that they were deprived of the real classroom environment between emerged teachers and their students due to distance education. In this category, there are codes such as the inability to be socialized / focusing/discipline/understanding, not creating motivation, and giving a lot of homework.

Findings gathered as a result of the analysis of the question “How do you think the process should be for distance education to be more effective?”

The answers of the university students to this question are presented in Table 6. In this section, the names of with the code names assigned to them for ethical reasons related to keeping the participant confidential.

Table 6. University Students' Views on the More Effective Distance Education Process

Codes	Frequency
Having lots of live broadcasts, online training, own videos (T2, T3, Sos3, Sos5, M5, B2, B3, B4, B8, B9)	10
Less homework (Sos4, M5, B5, B7)	4
It should be a system that everyone can benefit equally (R1, R3)	2
Lessons should be given within a certain program (M3, R2)	2
Even more flexible (Sos1, Sos2)	2

Teacher and student should be in constant interaction and support (Sos4, T4)	2
In the beginning, we should have been informed about the distance education system better. (M1)	1
Parents should be informed and an efficient environment should be provided at home (T1)	1
Students' psychology should be considered (Sos2)	1
There should be a control mechanism, if any, it should be strengthened (M3)	1
Reliability improvements should be made on exams (B1)	1
Results of assignments should be announced faster (B6)	1
The student should also attend classes (T4)	1
Frequent homework and frequent exams (T5)	1
Software, programs, and systems should be improved and they should be optimized	1
The curriculum should be stretched (R5)	1
Making more practice videos by the students (B10)	1

As Table 6 is analysed, it is observed that the university students have many ideas for distance education to be more effective, so they put forward many opinions. The code with the highest frequency included in the opinions is the code “having lots of live broadcasts, online training, own videos”. university students consider it is significant to have more live broadcasts by the academicians and to include more of their videos for a better understanding of the subject. All of the 4 university students stated that giving less homework will affect the process more positively. There are also 2 university students' opinions about the distance education system appealing to all students and providing equal opportunities. The expression of the B4 coded university students as “is should be a system that every student can access even from their phone and does not require internet” can be given as the example for this code. Conducting the lessons based on a certain program and progressing gradually were also among the expressions of 2 university students. The fact that the process should be more flexible and the teacher and the student are in constant interaction were also mentioned in the expressions of 2 university students. There are also different opinions except for these codes.

Findings gathered as a result of the analysis of the question “How do you think an academician should act in order for distance education to be more effective?”

The answers of the university students to this question are presented in Table 7.

Table 7. Expectations of University Students from Academicians in Distance Education

Codes	Frequency
Communicate/interact, cooperate, help and support should be provided (M3, M4, M5, B1, B6, Sos4, R1, R2, R3, R4)	10
There should be less homework and content (T2, T3, Sos2, B2, B3, B4, B7, B8, Sos1, M2)	10
They should teach by making videos, more live lessons (Sos5, B2, B3, B4, R4, B8, B9)	7
Understanding, patient and relaxing (M1, M3, B1, B6, B7, B9, R5)	7
Duration of homework and exams should be extended (Sos4, T5)	2
Content should be colored, more visual content, interactive activities should be included. (Sos3, T4)	2
Grades should be based on homework, not on exams (T3)	1
Teachers should also be in contact, homework and exams should not overlap (Sos5)	1
Academicians should follow the rate of watching videos and if this number decreases, they should investigate the reason by contacting the students. (B4)	1
In the beginning, our thoughts should be taken on how to handle the process. (B10)	1

As Table 7 is analysed, in order for the distance education process to be more effective, it is seen that the expectations of the university students from the faculty members are gathered under 10 codes.1 university

students did not state an opinion on this topic. 10 university students expressed that they expect faculty members to be in constant communication and interaction with them, to be helpful and supportive. In addition, 10 university students stated that the academicians gave less homework and they should ease the content of the lessons in their sharing. As an example of this code, university students expressions such as "Homework for research should be encouraged instead of lots of homework (Sos1), they should prefer less amount, more quality of assignments (B8), more questions should be given for practice (M2)" can be given. The 7 university students expect their academicians to be understanding, patient, and relaxing. The example of a university student, who is studying at the teaching of painting, for this code is "Since we have a lack of materials, the teacher should take this situation into account, show tolerance (R5)". In addition, 7 university students stated that they expected to include the course videos or live courses they have shot in the course contents shared by the academicians. Furthermore, 2 university students demand an extension of the duration given to them regarding homework and exams, while another university students demand more visual course content and interactive activities. There are also different opinions except for these codes.

Findings gathered as a result of the analysis of the question “What are the problems you encounter in distance education?”

The answers of the university students to this question are presented in Table 8.

Table 8. Problems Encountered in Distance Education

Codes	Frequency
Technological deficiencies (Computer, mobile phone, internet) (T2, Sos2, Sos3, Sos5, M1, B1, B4, B6, R1, R2, R5, B10, T1, B9, R3, R4, M4)	17
Deficiencies regarding the infrastructure system (B2, B5, B6, T4, B8, M1, M2, M3, M5, B8, B4, T5, R1)	13
Deficiencies related to understanding the subjects (M2, Sos2, T2, B3, R5, Sos4)	6
Problems related to exams (R3, R5, T3, Sos1)	4
Deficiencies related to homework (T3, B10)	2
Those who do not have any problems (B7)	1

As Table 8 is analysed, it is realized that the problems of the university students related to distance education are gathered under six headings. The problem encountered by seventeen university students in terms of distance education is related to communication technologies. The university students stated that they experienced problems during the process related to the lack of both computers and mobile phones, especially the internet. It is even understood from the views of the university students as “I could not do my homework, I missed the exam due to the lack of internet or not enough signals (T1, Sos2, Sos5, B9)” that internet deficiency causes serious difficulties. The number of university students, who stated that they had problems related to the system that constitutes the infrastructure of distance education, is 13. As it can be understood from the expressions such as "The infrastructure system of this code was not sufficient, had problems in loading homework (B2, B5, T4, B8), Wrong submissions of homework (R1), That the system does not allow to reload the homework (M2, M3, B8), The infrastructure system sometimes “collapse (B4, T5), That the infrastructure system not fully understood (M1)”, problems in the systems that enable the functioning of the distance education system have brought

negativity to the university students. 6 university students stated that due to the lack of face-to-face education, they had problems in understanding the subject and content of the lessons. Related to the exams, 4 university students had problems with the security gaps in the exams and the insufficient duration of the exams. In terms of homework, they mentioned about the problems such as "Homework should be clearer and clarified, understandable and clear (T3)," We couldn't understand how to do homework (B10) ". 1 university student stated that s/he had no difficulty in the process.

Findings gathered as a result of the analysis of the question "Would you like to continue your education life with distance education, why?"

The answers of the university students to this question are presented in Table 9.

Table 9. Situations of University Students Who Want to Do Their Education through Distance Education

	Codes	Frequency
NO	The school environment, face to face more efficient, qualified, motivating (T3, Sos2, Sos4, Sos5, M4, M5, B1, B2, B6, T4, T5, R1, R3, R4, R5, B8, B9)	17
	Difficult to adapt to practical lessons and inefficient (M1, R1, R3, B10, B4, M2, B1)	7
	We cannot be socialized (T1, Sos2, Sos3, M4, R2)	5
	Not qualified (B5, R3)	2
	Not fair, not reliable (B1, M4)	2
	Cannot take it seriously (T2)	1
	I don't want to continue because not everyone has equal opportunities (M3)	1
	Not effective and fun (B3)	1
	Has no benefit (B7)	1
	YES	More flexible, not tiring, financially favorable (Sos1)

As Table 9 is analysed, it is seen that a large majority of the university students do not want to continue distance education. university students stated that they did not want to continue distance education, especially since face-to-face education was more efficient, qualified, and motivating. 7 university students stated that distance education is not suitable for practical lessons. The expressions such as "Practice cannot be provided with distance education, a well-equipped, experienced person cannot be created with this system (B4), I only attend no-math courses, it is not suitable for math courses (M2, B1)" are examples of this situation. 5 university students did not want to continue as they could not be socialized. 2 university students thought that distance education was not qualified, and 2 university students thought that the system was not fair and reliable due to the reliability problems in the exams. Apart from these, the university students do not prefer distance education. After all, they do not provide equality of opportunity, because they cannot take it seriously, because they think it is not effective and fun, and it is not beneficial. Only 1 university student stated that s/he would like to continue distance education since it is flexible, financially appropriate and not tiring.

CONCLUSION and DISCUSSION

With the Covid-19 epidemics, an urgent and radical change has occurred in the education system and education and training activities have started to be performed with distance education (Bozkurt, 2020). The fact that all the

education activities were carried out with distance education urgently and compulsorily was defined as the emergency distance education (Baran & AlZoubi, 2020; Mulenga & Marban, 2020). Since this change took place in a compulsorily and urgently, many educational institutions and organizations faced difficulties in adapting, maintaining the system properly, and brought along many problems. Transition to emergency distance education has brought a new era, a new understanding of education and experience not only for institutions and organizations but also for students, teachers and parents (Daniel, 2020). It is predicted by scientists that this new education and training process should continue a few more years (Coeckelbergh, 2020). Accordingly, it is vital to identify the current situation and its effects and to eliminate the existing disruptions and deficiencies, to take the necessary precautions, and to revise and regulate the education environment, especially by informing the training programmers, system administrators and trainers of this situation (Azevedo et al., 2020). This study aims to determine the attitudes towards distance education and academician perceptions of university students, who took distance education for almost a term during the Covid- 19 epidemics process. At the end of the study, it was determined that the attitudes of university students towards distance education were not positive. This result demonstrates the similarity with the results of other studies in the literature (Can, 2004; Ersoy, 2015). The study conducted by Barış, 2015 investigated the attitudes of the university students towards distance education in terms of the variables of having a computer and mobile devices and the availability of permanent access. At the end of the study, it was found that the attitude scores of those with a computer, continuous internet access and mobile devices are higher compared with those who do not. In the study conducted by Keskin and Özer Kaya (2020) to evaluate the distance education during the epidemics period with 652 university students, it was found that 84% of the university students did not believe that distance education was effective and efficient. This result does not demonstrate similarity with some studies in the literature. In the studies, it was determined that the attitudes of students towards distance education were positive (Händel et al., 2020; Mohalik & Sahoo, 2020; Yenilmez et al., 2017; Yıldız, 2016). Students' perceptions and satisfaction of the distance education teaching environment are of great importance. In order to realize an effective and efficient education life, students' attitudes towards distance education should be positive and they should be satisfied with this teaching environment (İbicioğlu & Antalyalı, 2005; Gonzalez et al., 2020; Trinidad et al., 2005).

In the study, a significant difference was determined between the attitudes of university students in different departments towards distance education. It was found that the attitudes of the students in mathematics teaching department were more positive compared with the attitudes of the students in the Departments of Social Studies, Turkish Teaching, Teaching of Painting, Science Teaching, Pre-school and Primary School Teaching. In other studies, it was also found that there were differences between the attitudes towards distance education between departments and faculties. Considering in terms of the department variable, Yenilmez et al. (2017) found that there was a significant difference between the pre-service teachers at the departments of Science and Primary school teaching. It was also found that the pre-service teachers at science teaching had more positive attitudes towards distance education compared with those at Primary school teaching. In the study conducted by Barış (2015), the attitude levels of the students at the Faculty of Fine Arts, Design and Architecture

were quite high compared with all the other faculties, colleges and vocational schools of higher education (Ağır, 2007; Dikbaş, 2006; Karataş et al., 2015).

In the present study, parallel results were obtained in both the interview and screening method about the problems faced by university students. In the results, they stated that they had problems originated from not having the necessary environment at home most; secondly, problems arising from internet access; and thirdly, problems arising from lack of communication with academicians. It was noticed that the problems faced by university students least are due to computer literacy deficiencies. Secondly, they thought that the problems originated from the system of distance education, assessment and evaluation problems and then, the problems arising from academicians. In addition, it was determined that they had problems in understanding the subjects and content of the courses due to the lack of face-to-face education, they thought they had problems such as security gaps in exams, insufficient exam times and not understanding the assignments. It is thought that the reason why university students see technology as a problem may be due to the high number of students who do not have computers and the internet at home or who have a partial computer. Because, at the end of the study, it was found that students who do not have a computer at home and who do not have the internet at home or who have a partial internet at home have a significantly positive attitude towards distance education compared to those who have a computer and internet at home. Due to the limited and distant social life that began to be experienced due to the Covid period, individuals had to stay at homes and could not benefit from places with internet and computers such as internet cafes. This situation caused individuals to not have access to technological devices such as the internet and computers and it can be stated that their attitudes were negative since they could not actively participate in distance education. Daniel (2020) suggested that during the Covid-19 pandemic period, individuals had to move away from their usual education life, namely schools, and continue their educational activities with the technological and internet facilities they have at home. Borup et al. (2020) revealed that the urgent transition to the distance education process, the teachers, who did not have the skills to operate the distance education system, had to conduct lessons, the course contents, and measurement activities could not be prepared in detail, and many problems caused by these were revealed. In the distance education process, students generally experience problems with the technology factor (İşman, 2011; Sankar et al., 2020) they encounter problems with an internet connection (Yıldız, 2016; Adnan & Anwar, 2020; Gunawan et al., 2020). They have difficulties such as poor content quality, not creating training documents and user manuals, (Balaban, 2012) following the course process on the computer, understanding and internalizing what is being explained, Chao et al. (2006) the assessment and evaluation process can not be designed properly, the questions can not be understood, the security control can not be provided completely, Uşun (2006) lack of social interaction and inability to access the educator, etc.

It was determined that almost all of the university students think that they do not want to receive distance education. This situation supports the quantitative data of the study. In addition, the reasons for not wanting to receive distance education and all the points they see as disadvantages overlap each other. This situation is thought to be since what students regard as disadvantages are the main elements of distance education and that

they are the main factors that prevent them from receiving distance education. As a disadvantage, they stated that there was the lack of technology deficiencies such as technology, internet, computer and telephone, lack of face-to-face communication and lecture, teaching homework-intensive lessons, being difficult and inefficient to adapt to applied lessons, not creating a school environment, not creating sincerity and motivation, recognising learning as not fair or reliable and not being qualified, spending too much time with technology and not being able to socialize. Furthermore, they stated that directing and creating understanding problems as their negative features that they find face-to-face training more efficient and that they cannot take distance education seriously, it creates discipline and focus problems, that not everyone has equal opportunities, they lack the effect of the classroom environment on learning, that exams are not reliable, they have a problem due to lack of computer skills, and that distance education directs them to study individually instead of collaboratively are even the negatives sides. The results of this study demonstrate a similarity with the results of other studies in the literature. Students prefer face-to-face education rather than distance education. Because they think that the courses in distance education do not have the same motivation in normal education (Johnson et al., 2000). The course content, teaching methods and used materials in distance education are not sufficient, do not have the required qualifications (Bolliger & Wasilik, 2009; Chang & Fang, 2020; Simonson et al., 2011), the lack of academicians that students can communicate with and the lack of many factors that will attract attention and interest to the lesson (d'Orville, 2020), the lack of classroom environment and student feeling alone in the learning environment, not being able to experience positive effects of classroom environment on individuals (Chang & Fang, 2020; Özgöl et al., 2017), the inability of the individual to immediately ask points that they do not understand (Cronje, 2001) negatively affect the quality of educational activities carried out in distance education (Ali, 2020).

At the end of the study, university students described the advantages of distance education as providing independence from time and place, continuing education, reducing the risk of epidemics, reducing the cost of education, creating an opportunity to work for KPSS, being more flexible and not exhausting. These days, at which there is an epidemic, it is necessary to continue education activities with distance education in order to reduce the risk of spreading the disease (Chiodini, 2020). During the pandemic period, it enables the individual the opportunity to continue their education at their own homes whenever they want, away from the school environment and in isolation from other people (Allen et al., 2020; Al-Okaily et al., 2020). Distance education brings a less financial burden to families than normal education, but since families met the needs for normal education before the pandemic period, extra needs such as internet and technology occurred during the pandemic period (Almaiah et al., 2020).

In the conducted study, the university students' perceptions of the academicians were found to be at a positive level. In addition, it was determined that the academician perceptions of university students do not differ according to the departments, in terms of the cases whether there are internet and computer at home. In a study conducted by Jelfs et al. (2009) with the participants from nine faculties, no significant difference was found considering the faculty and good academician perceptions. In the study, it was determined that the university

students had communication problems with academic staff. It was found out that the students thought academicians should continuously interact with their students and they expect academicians to behave in an understanding, patient and comforting manner towards students by also considering the psychology of the students. In addition, it was found that the students believed in the necessities that the problems they have encountered should be solved face to face but by e-mails, not being able to ask questions during the live lesson due to timidity, focusing on only the cognitive area in the process and without or lack of teacher control in applied courses, the need to extend the duration of homework and exams, that academicians should be in communication with each other and homework and exams should not overlap. Bozkurt and Sharma (2020) state that students cannot communicate adequately with academicians in distance education; Özgöl et al. (2017); that they want academicians to have tolerant, communicative and guiding personality. Within the scope of the study, it was determined that during the distance education process, university students stated that the academicians gave too much homework; instead, less homework should be given in the lessons, and they want the lessons to be taught through recording video and more active lessons, the content to be colored, more visual content, interactive activities, and the curriculum to be stretched. The results of the study conducted by Falowo (2007) support the results of this study. It was found that university students thought that academics should make their presentations more effective. Rapanta et al. (2020), the results of the study support the results of this study. Anderson (2020) refers that the university students thought that the presentations were very monotonous and boring and they expected academicians to make the content fun and attractive. In the study conducted by Kürtüncü and Kurt (2020) during the pandemic period, it was determined that the academicians continued the process by giving too much homework and the students were not satisfied with this situation. In addition, Howland and Moore (2002) found that the students thought that the course homework did not meet the expectations and that the homework process was not designed well and effectively. In the findings reached at the end of the study, the students stated their expectations from the distance education as there should be very good information about the distance education system at the beginning, parents should be informed, and efficient environment should be provided at home, lessons should be held within a certain program, it should be more flexible, there should be improvements in terms of reliability of exams, there should be a control mechanism if there is a control mechanism, the return of the results of the assignments should be faster and the student should be more active in the distance education. The rapid transition to distance education during the pandemic period caused the educators, institutions and distance education infrastructure systems to be unprepared. Therefore, the system was not prepared very well and the application steps and contents could not be put into practice properly. That the system was started to be used before the operability of this system was fully controlled, that the educators who are the implementers of the system were not given the necessary training and that the students who are the users of the system were not fully informed about the system, made the system ineffective and inefficient (Coeckelbergh, 2020; Shahzad et al., 2020). In the distance education system, the course contents and course curriculum should be determined well, it should be more flexible and should be carried out with good programming (Bozkurt et al., 2020; Zawacki-Richter, 2021). Since distance education is not only composed of students and teachers, especially students are with their parents in this

process, their families should also be informed about the process and they should be included in this process. Thus, it is significant in terms of controlling students' learning experiences, providing and designing learning environments and having information about and supporting their learning life (Borup et al., 2020).

RECOMMENDATIONS

At the end of the study, it was determined that university students generally had negative attitudes towards distance education and did not want to continue distance education. As the basic reason for this, they stated the lack of technological infrastructures such as the internet, computer, and disruptions caused by the distance education system. Students' attitudes and satisfaction with the system may negatively affect their learning experiences, considering this situation, especially by education politicians, it is thought that it is vital to provide internet support that can be used in the education system. Even though the attitudes of university students towards academicians were positive, it was determined that there were some criticisms. It can be claimed that academicians should perform their lessons not with homework focused but with video-based processing, and try to understand students' moods, be more understanding, self-sacrificing and patient, communicate with students, respond to problem questions more quickly and support them in this process and this will increase their interest and motivation. It is thought that enriching the course content and the way of teaching, ensuring the reliability of the exams and the continuous control of the control mechanism, continuing the system without interruption and informing the students, parents and educators about the system, designing the curriculum to be effective and efficient, will ensure the perfect implementation and effectiveness of educational activities. It is thought that by understanding student psychology, communicating with them correctly and effectively, guiding them, communicating with their families by academicians, especially during this (Covid-19 pandemic) period, the design of the work environment of the students at home, the follow-up of the process and the support of the needs that may arise in line with their learning experiences, and that they carry out the process in cooperation will reduce the psychological negative effects on the students and contribute to the students to continue their education in a better mood. The education politicians of the states can provide the necessary training with communication tools such as television and social media in terms of raising awareness and informing the parents and thus, they can ensure a widespread effect.

ETHICAL TEXT

In this article, the journal writing rules, publication principles, research and publication ethics, and journal ethical rules were followed. The responsibility belongs to the authors for any violations that may arise regarding the article.

Authors Contribution Rate: The first and second author contributed 35% to this article, and the third author 30%.

REFERENCES

- Aboagye, E., Yawson, J. A., & Appiah, K. N. (2020). COVID-19 and E-Learning: the Challenges of Students in Tertiary Institutions. *Social Education Research*, 2(1), 1-8. <https://doi.org/10.37256/ser.212021422>
- Adnan, M., & Anwar, K. (2020). Online Learning amid the COVID-19 Pandemic: Students' Perspectives. *Online Submission*, 2(1), 45-51. doi: 10.33902/JSPS. 2020261309
- Ağır, F. (2007). *Determining the teachers' attitudes towards distance education in public primary school and private primary school* (Unpublished master's thesis). Balıkesir University Institute of Science Department of Computer Education and Instructional Technology.
- Akça, Ö. (2006). *SAÜ uzaktan eğitim öğrencilerinin iletişim engelleri ile ilgili öğrenci görüşleri* (Unpublished master's thesis). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akdemir, O. (2011). Distance education in Turkish higher education. *Journal of Higher Education and Science*, 1(2), 69-71. http://higheredu-sci.beun.edu.tr/pdf/pdf_HIG_1529.pdf
- Aktay, Y. (2002). Eğitimde küresel imkânlar küreselleşen dünyada eğitimde fırsat eşitliği ve özgürleşim fırsatları üzerine. *Educational Sciences:Theory and Practice*, 2(1), 11-20. <http://oldsite.estp.com.tr/pdf/tr/7eab1d482ce2f9b31b3d1c0c74ed21c3aktay.pdf>
- Almaiah, M. A., Al-Khasawneh, A., & Althunibat, A. (2020). Exploring the critical challenges and factors influencing the E-learning system usage during COVID-19 pandemic. *Education and Information Technologies*, 25, 5261-5280. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10639-020-10219-y.pdf>
- Almanthari, A., Maulina, S., & Bruce, S. (2020). Secondary school mathematics teachers' views on E-learning implementation barriers during the COVID-19 pandemic: the case of Indonesia. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(7), 1-9. <https://doi.org/10.29333/ejmste/8240>
- Ali, W. (2020). Online and remote learning in higher education institutes: A necessity in light of COVID-19 Pandemic. *Higher Education*, 10(3), 16-25. <https://doi.org/10.5539/hes.v10n3p16>
- Allen, J., Rowan, L., & Singh, P. (2020). Teaching and teacher education in the time of COVID-19. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 48(3), 233-236. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2020.1752051>
- Ally, M. (2011). Foundations of educational theory for online learning. In Anderson, T., & Elloumi, F, *Theory and practice of online learning*. Athabasca University.
- Al-Okaily, M., Alqudah, H., Matar, A., Lutfi, A., & Taamneh, A. (2020). Dataset on the Acceptance of e-learning System among Universities Students' under the COVID-19 Pandemic Conditions. *Data in brief*, 32, 106176. <https://doi.org/10.1016/j.dib.2020.106176>
- Anderson, J. (2020). The coronavirus pandemic is reshaping education. *Quartz*. <https://qz.com/1826369/how-coronavirus-is-changing-education/>
- Ateş, A., & Altun, E. (2008). Investigating preservice computer teachers' attitudes towards distance learning regarding various variables. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty*, 28(3), 125-145. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/en/download/article-file/77108>
- Azevedo, J. P., Hasan, A., Goldemberg, D., Iqbal, S. A., & Geven, K. (2020). Simulating the potential impacts of covid-19 school closures on schooling and learning outcomes: A set of global estimates. *The World Bank*.

- <http://documents1.worldbank.org/curated/en/885601592484683223/pdf/Simulating-the-Potential-Impacts-of-COVID-19-School-Closures-on-Schooling-and-Learning-Outcomes-A-Set-of-Global-Estimates.pdf>
- Balaban, M. E. (2012). *Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitim ve bir proje önerisi*. Işık Üniversitesi. http://erdalbalaban.com/wp-content/uploads/2012/12/UE_UzaktanE%C4%9Fitim_EB.pdf
- Baran, E., & AlZoubi, D. (2020). Human-centered design as a frame for transition to remote teaching during the covid-19 pandemic. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 365-372. <https://www.learntechlib.org/p/216077/>
- Barış, M. F. (2015). Analyzing the university students' attitudes towards distance education: Namık Kemal University case study. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 36-46. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/192366>
- Barker, K. C. (2006). Canadian recommended E-Learning guidelines (CanREGs). <http://www.col.org/newsrelease/CanREGs%20Eng.pdf>.
- Bilgiç, H. G., & Tüzün, H. (2015). Yükseköğretim kurumları web tabanlı 26 uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunlar. [Higher education institutions experienced in web based distance education programs problems]. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 26-50. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/35550>
- Bolliger, D. U., & Wasilik, O. (2009). Factors influencing faculty satisfaction with online teaching and learning in higher education. *Distance Education*, 30(1), 103-116. <https://doi.org/10.1080/01587910902845949>
- Borstorff, P. C., & Lowe, S. K. (2007). Student perceptions and opinions toward e-learning in the college environment. *Academy of Educational Leadership Journal*, 11(2), 13-30. https://crires.ulaval.ca/sites/default/files/full-text/academy_of_educational_leadership_journal.pdf#page=19
- Borup, J., Jensen, M., Archambault, L., Short, C. R. & Graham, C. R. (2020). Supporting students during COVID-19: Developing and leveraging academic communities of engagement in a time of crisis. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 161-169. <https://www.learntechlib.org/primary/p/216288/>
- Bozkurt, A. (2016). *Identifying interaction patterns and teacher-learner roles in connectivist massive open online courses* (Unpublished doctoral dissertation). Anadolu University, Graduate School of Social Science.
- Bozkurt, A. (2017). The past, present and future of the distance education in Turkey. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/403827>
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *AUAd*, 6(3), 112-142. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1215818>
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1-6. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>

- Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., Egorov, G., & Paskevicius, M. (2020). A global outlook to the interruption of education due to COVID-19 Pandemic: Navigating in a time of uncertainty and crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1–126. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3878572>
- Büyüköztürk, Ş., (2020). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum* (28th ed.). Pegem Akademi.
- Can, E. (2004, 6-9 Temmuz). *Uzaktan eğitim öğrencilerinin eğitimlerini değerlendirmeleri*, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı. (UEBK) Malatya, Turkey.
- Cappel, J. J., & Haven, R. L. (2004). Evaluating E-learning: A case study. *Journal of Computer Information Systems*, 44(4), 49-56. <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/08874417.2004.11647595>
- Chang, C. L., & Fang, M. (2020, June). E-Learning and online instructions of higher education during the 2019 novel coronavirus diseases (COVID-19) epidemic. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 1574, No. 1, p. 012166). IOP Publishing. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1574/1/012166>
- Chao, T, Saj, T., & Tessier, F. (2006). Establishing a quality review for online courses. *Educause Quarterly*, 3, 32-39. <https://er.educause.edu/-/media/files/article-downloads/eqm0635.pdf>
- Chiodini, J. (2020). Online learning in the time of COVID-19. *Travel Medicine and Infectious Disease*, 34(2020), 101669. <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2020.101669>
- Coeckelbergh, M. (2020). The postdigital in pandemic times: A comment on the Covid-19 crisis and its political epistemologies. *Postdigital Science and Education*, 1-4. <https://doi.org/10.1007/s42438-020-00119-2>
- Cronje, J. C. (2001). Metaphors and models in internet-based learning. *Computers and Education*, 37(3-4), 241-256. [https://doi.org/10.1016/S0360-1315\(01\)00049-5](https://doi.org/10.1016/S0360-1315(01)00049-5)
- d’Orville, H. (2020). COVID-19 causes unprecedented educational disruption: Is there a road towards a new normal?. *Prospects*, 1-5. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09475-0>
- Daniel, S. J. (2020). Education and the COVID-19 pandemic. *Prospects*, 1-6. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09464-3>
- Demiray, E. (2013). Distance learning and its importance in education of woman. *Journal of Research in Education and Teaching*, 2(2), 2146-9199. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/18._emine_demiray.pdf
- Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. *Journal of Educational Technology Systems*, 49(1), 5-22 <https://doi.org/10.1177/0047239520934018>
- Dikbaş, E. (2006). *Öğretmen adaylarının e-öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi* (Unpublished doctoral dissertation). DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Elmas, Ç., Doğan, N., Biroğul, S., & Koç, M. S. (2008). Distance education application of a model lesson with the moodle learning management system. *International Journal of Informatic Technologies*, 1(2), 53-62. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/75241>
- Ersoy, N. Ş. (2015). Analyzing a distance education English course in terms of different variables, *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(3), 95-106.
- Eygü, H., & Karaman, S. (2013). A study on the satisfaction perceptions of the distance education students. *Kırıkkale University Journal of Social Sciences*, 3(1), 36-59.

- George, D., & Mallery, M. (2003). *Using SPSS for windows step by step: A simple guide and reference*. MA: Allyn & Bacon, 2001.
- Gonzalez, T., De La Rubia, M. A., Hincz, K. P., Comas-Lopez, M., Subirats, L., Fort, S., & Sacha, G. M. (2020). Influence of COVID-19 confinement on students' performance in higher education. *PloS one*, 15(10), e0239490. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0239490>
- Gunawan, G., Suranti, N. M. Y., & Fathoroni, F. (2020). Variations of models and learning platforms for prospective teachers during the COVID-19 pandemic period. *Indonesian Journal of Teacher Education*, 1(2), 61-70.
- Guri-Rosenblit, S. (2005). 'Distance education' and 'e-learning': Not the same thing. *Higher Education*, 49(4), 467-493. <https://doi.org/10.1007/s10734-004-0040-0>
- Gürer, M. D., Tekinarlan, E., & Yavuzalp, N. (2016). Opinions of instructors who give lectures online about distance education. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(1), 47-78.
- Händel, M., Stephan, M., Gläser-Zikuda, M., Kopp, B., Bedenlier, S., & Ziegler, A. (2020). Digital readiness and its effects on higher education students' socio-emotional perceptions in the context of the COVID-19 pandemic. *Journal of Research on Technology in Education*, 1-13. <https://doi.org/10.1080/15391523.2020.1846147>
- Herrington, A., Herrington, J., Oliver, R., Stoney, S., & Willis, J. (2001). *Quality guidelines for online courses: The development of an instrument to audit online units in meeting at the Crossroads: Proceedings of the Annual Conference of the Australasian Society for Computers in Learning in Tertiary Education*, ED 467943 in the ERIC database.
- Howland, J., L., & Moore, J., L., (2002). Student perceptions as distance learners in internet-based courses, *Distance Education*, 23(2), 183-195. <https://doi.org/10.1080/0158791022000009196>
- Hsieh, H. F., & Shannon, S.E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>
- İbicioğlu, H., & Antalyalı, L. (2005). Uzaktan eğitimin başarısında imkan, algı, motivasyon ve etkileşim faktörlerinin etkileri: Karşılaştırmalı bir uygulama. [The effects of opportunity, perception, motivation and interaction factors on the success of distance education: A comparative application]. *Çukurova University Journal of Social Sciences*, 14(2), 325-338.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan eğitim* (4th ed.). Pegem Akademi.
- Jelfs, A., Richardson, J. T., & Price, L. (2009). Student and tutor perceptions of effective tutoring in distance education. *Distance Education*, 30(3), 419-441. <https://doi.org/10.1080/01587910903236551>
- Johnson, S. D., Aragon, S. R., & Shaik, N. (2000). Comparative analysis of learner satisfaction and learning outcomes in online and face-to-face learning environments. *Journal of Interactive Learning Research*, 11(1), 29-49.
- Jones, D. (1996). Computing by distance education: Problems and solutions. *ACM SIGCSE Bulletin*, 28(SI), 139-146. <https://doi.org/10.1145/237477.237616>

- Kaleli Yılmaz, G., & Güven, B. (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi.[Determining teacher candidates' perceptions of distance education through metaphors]. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2), 299-322. <https://doi.org/10.16949/turcomat.75936>
- Karataş, H., Alcı, B., & Karabiyik Çeri, B. (2015). Attitudes of pre-service teachers to computer assisted education. *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(3), 1-9.
- Keskin, M., & Özer Kaya, D. (2020). Evaluation of students' feedbacks on web-based distance education in the covid-19 process. *İzmir Katip Çelebi University Faculty of Health Science Journal*, 5(2), 59-67. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1196338>
- Kırık, A. (2014). Historical development of distance education and the situation in Turkey. *Marmara University Journal of Communication*, 21, 73-94. Doi: 10.17829/midr.20142110299
- Kürtüncü, M. & Kurt, A. (2020). Problems of nursing students in distance education in the covid-19 pandemia period. *Eurasian Journal of Researches in Social and Economics*, 7(5), 66-77. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1128112>
- Mohalik, R. and Sahoo, S. (2020). E-Readiness and Perception of Student Teachers' Towards Online Learning in the Midst of COVID-19 Pandemic. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3666914>
- Mulenga, E. M., & Marbán, J. M. (2020). Prospective teachers' online learning Mathematics activities in the age of COVID-19: A cluster analysis approach. *EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(9), em1872. <https://doi.org/10.29333/ejmste/8345>
- Naila, I., & Sadida, Q. (2020). The Effects of Online Learning on Pre-Service Teachers' Social Facilitation during Covid-19 Pandemic. PROCEEDING UMSURABAYA.
- Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J. D. & Russell, J. D. (2006). *Educational technology for teaching and learning*. Upper Saddle River, Pearson Merrill Prentice Hall.
- Özbay, Ö. (2015). The current status of distance education in The World and Turkey. *International Journal of Educational Science*, 2(5), 376-394.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ., & Öztürk, M. (2017). Students' and teaching staff's assessments regarding distance Education Applications in Formal Education. *Journal of Higher Education and Science*, 7(2), 294-304.
- Radha, R., Mahalakshmi, K., Kumar, V. S., & Saravanakumar, A. R. (2020). E-Learning during lockdown of Covid-19 pandemic: A global perspective. *International journal of control and automation*, 13(4), 1088-1099.
- Rapanta, C., Botturi, L., Goodyear, P., Guàrdia, L., & Koole, M. (2020). Online university teaching during and after the Covid-19 crisis: Refocusing teacher presence and learning activity. *Postdigital Science and Education*, 2(3), 923-945. <https://doi.org/10.1007/s42438-020-00155-y>
- Roberts, P., & Priest, H. (2006). Reliability and validity in research. *Nursing standard*, 20(44), 41-46.
- Sankar, J., R, K., John, J., Menon, N., Elumalai, K., Alqahtani, M. & Abumelha, M. (2020). Factors Affecting the Quality of E-Learning During the COVID-19 Pandemic from the Perspective of Higher Education Students. *Journal of Information Technology Education: Research*, 19(1), 731-753. Informing Science Institute. <https://www.learntechlib.org/p/218286/>.

- Shahzad, A., Hassan, R., Aremu, A. Y., Hussain, A., & Lodhi, R. N. (2020). Effects of COVID-19 in E-learning on higher education institution students: the group comparison between male and female. *Quality & Quantity*, 1-22. <https://doi.org/10.1007/s11135-020-01028-z>
- Simonson, M., Schlosser, C., & Orellana, A. (2011). Distance education research: A review of the literature. *Journal of Computing in Higher Education*, 23, 124–142. <http://lrc-ead.nutes.ufrj.br/constructore/objetos/>
- Toker Gökçe, A. (2008). Küreselleşme sürecinde uzaktan eğitim. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 1-12.
- Trinidad, S., Aldridge, J., & Fraser, B. (2005). Development, validation and use of the online learning environment survey. *Australian Journal of Educational Technology*, 21(1), 60-81. <https://doi.org/10.14742/ajet.1343>
- Tuncer, M., & Taşpınar, M. (2008). Sanal Ortamda Eğitim Ve Öğretimin Geleceği Ve Olası Sorunlar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 124.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Yalman, M., & Kutluca, T. (2013). Matematik öğretmeni adaylarının bölüm dersleri için kullanılan uzaktan eğitim sistemi hakkındaki yaklaşımları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 197-208.
- Yenilmez, K., Turgut, M., & Balbağ, M. Z. (2017). Investigation of prospective teachers' perceptions on distance education with respect to certain variables. *Erzincan University Journal of Education Faculty*, 19(2), 91-107. <https://doi.org/10.17556/erziefd.305902>
- Yıldız, S. (2016). The attitudes of the students having pedagogical formation training towards distance education. *AIBU Journal of Social Sciences*, 16(1), 301-329. <https://doi.org/10.11616/basbed.vi.455852>
- Zawacki-Richter, O. (2021). The current state and impact of Covid-19 on digital higher education in Germany. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 3(1), 218-226. <https://doi.org/10.1002/hbe2.238>

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 DÖNEMİNDE UZAKTAN EĞİTİME KARŞI TUTUMLARI VE UZAKTAN EĞİTİMDE İYİ ÖĞRETİM ELEMANI ALGILARI

Öz

Covid -19 salgın hastalığının yayılması sonucu üniversiteler uzaktan eğitim ile eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürmeye başlamıştır. Öğrenciler, akademisyenler ve üniversiteler için yeni, farklı bir eğitim sistemine girilmiştir. Bu dönüşüm çok hızlı bir biçimde gerçekleştiği için beraberinde pek çok etkiyi de yaratmıştır. Çalışmada Covid-19 döneminden dolayı ilk kez uzaktan eğitim sistemi ile eğitim alan üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları tespit edilmeye çalışılmıştır ve bazı değişkenlerin etkisi araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmaya eğitim fakültesindeki 7 farklı bölümden 518 öğrenci katılmıştır. Çalışmada veriler; nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılarak toplanmaya çalışılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ve nitel araştırma yöntemlerinden mülakat kullanılmıştır. Nicel veriler Uzaktan Eğitime Karşı Tutum Anketi ve İyi Öğretim Elemanı Algı Anketi ile elde edilmiştir. Nitel verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda; üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumsuz olduğu, uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algılarının ise olumlu düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde en çok evde gerekli ortamın olmamasından kaynaklanan problemler yaşadıkları, internet erişiminden kaynaklı problemler ve akademik personelle iletişim eksikliğinden kaynaklı problemler yaşadıkları tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin yaklaşık olarak tamamının uzaktan eğitimle eğitim almak istemediklerini düşündükleri saptanmıştır. Bununla birlikte; yüz yüze eğitimi daha verimli bulduklarını ve uzaktan eğitimi ciddiye alamadıklarını, disiplin problemi yarattığını ve odaklanma problemi yaşadıklarını, herkesin eşit olanaklara sahip olmadığını, sınıf ortamının öğrenmeye olan etkisinden mahrum olduklarını, sınavların güvenilir olmadığını, bilgisayar becerileri eksikliklerinden dolayı problem yaşadıklarını, işbirlikli yerine bireysel çalışmaya yöneltmesi ve anlama problemi yaratmasını da negatif özellikleri olarak düşündükleri tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kovid-19, uzaktan eğitim, üniversite öğrencileri.

GİRİŞ

Bilgi yaşadığımız yüzyılda da toplumları gücünü ve yapısını belirlemede en önemli güçlerden biri olmaya devam etmektedir. Bilginin çok hızlı bir şekilde üretilmesi bilgi çağını doğurmuş ve bilgi çağı ise bilgi toplumlarını doğurmuştur. Bilginin bu hızlı ilerlemesinde şüphesiz ki hızla gelişen teknolojinin özellikle internetin keşfinin büyük bir katkısı olmuştur. Teknoloji bilgiye entegre olarak öğrenme ortamlarını web tabanlı öğrenme ortamlarına dönüştürmüş ve bilgi dijital olarak sunulmaya başlanmıştır (Cappel & Haven, 2004). İnternetin yayılması ile daha çok kişi tarafından kullanılan web tabanlı öğrenme ya da e-öğrenme bilginin çok hızlı bir şekilde taşınması, paylaşılması ve yorumlanmasına imkân sağlanabilmiştir.

E-öğrenme, online öğrenme, internetten öğrenme, dağıtılmış öğretim, uzaktan-öğrenme, web-tabanlı öğrenme ve uzaktan eğitim terimleri gibi isimlerle de ifade edilen (Ally, 2011) internet üzerinden gerçekleştirilen uzaktan eğitim veya e-öğrenme içeriklerinden faydalanılarak yapılan uzaktan öğrenme (Guri-Rosenblit, 2005) daha az zaman, daha düşük maliyet, daha çok öğrenci, daha kolay ve hızlı iletişim, daha çok bilgi üretme ve yayma gibi avantajlarla (Balaban, 2012) örgün öğretime bir alternatif olarak kendine önemli bir yer edinmiştir. Kişilerin zamandan ve mekândan bağımsız olarak öğrenebilmesine imkân sağlayan ve uzaktan eğitim teknolojileri sayesinde yürütülen uzaktan eğitim kavramı ilk olarak mektup öğrenme ile başlamış (Özbay, 2015), daha sonra televizyondan öğretim ile devam etmiştir. Daha sonra teknolojik çeşitliliğin ve kalitesinin artması üzerine video, video konferans, CD-ROM gibi düşük maliyetli öğrenci odaklı çeşitli teknolojilerden faydalanılmış, internet araçları devreye girmiştir. Uzaktan eğitimin geçmişten bugüne olan sürecini Jones (1996) yazışmalar (mektup) yoluyla sağlanan geleneksel kuşak, multimedya (ses ve video) ağırlıklı ile sağlanan ikinci kuşak ve interaktif medyanın (bilgisayar temelli, ses ve video konferans) kullanıldığı üçüncü kuşak olmak üzere üç kuşakta incelemiştir. Benzer şekilde uzaktan eğitimin küresel bağlamda dönem ve evreleri Bozkurt (2016) tarafından yazılarak (mektupla), görsel-işitsel araçlarla (radyo, TV, açıköğretim ve telekonferans) ve bilişim tabanlı (internet-web) olmak üzere üç dönem olarak ele alınmıştır. Uzaktan eğitiminin gelişim sürecine bakıldığında bilgisayarın ve internetin devreye girmesiyle genelde tek yönlü olan uzaktan eğitim sürecinde iletişim ve etkileşim sınırlı yapısından kurtularak zamanla çok boyutlu bir hal aldığı görülmektedir.

Uzaktan eğitimin ortaya çıkmasında günümüz insanının artan bilgi gereksinimini yaşam boyu öğrenme ihtiyacı gibi kişisel beklentilerinin önemli rolleri olmuştur (Akça, 2006). Fakat sadece kişisel gereksinimlerden değil bazı eğitim (mesleki) gereksinimlerine de (a. Kırsal bölgede ve coğrafi açıdan uzak yerleşim yerlerinde yaşayan insanların eğitimlerini sürdürmek üzere yeterli sayıda kaynak ve öğretmenden yoksun olmaları gibi uzaktan eğitim almaya engel oluşturabilecek durumlar, b. Fiziksel bir engeli ya da hastalığı nedeniyle eve bağımlı olan insanların eğitim gereksinimleri, c. Örgün eğitime devam edememiş gençler ve kendilerini geliştirmek isteyen yetişkinlerin eğitim gereksinimleri) bağlı olarak ortaya çıkmış olan bir eğitim modelidir (Ateş & Altun, 2008; Newby vd., 2006). Ancak günümüzde, uzaktan eğitiminden yararlananların büyük bir kısmını Toker Gökçe (2008), “çalışan ve çalışırken kendini geliştirme ihtiyacı duyan veya bir başka meslek sahibi olmaya çalışan bireylerin

oluşturduğu" ifade edilmektedir. Uzaktan eğitimden yararlanan hedef kitlenin özelliği ne olursa olsun uzaktan eğitimin amacı bir noktadan birçok noktaya eğitim faaliyetlerinin ulaştırılmasıdır (Kırık, 2014).

Uzaktan eğitimle de olsa eğitimin olmazsa olmazı öğrenmedir. Uzaktan eğitimde öğrenme eyleminin sağlanmasında dolayısıyla içeriğin ve bu içeriğin öğrenciler için tasarlanıp hazırlanmasında önemli bir görev üstlenen içerik ve öğretim yönetim sistemlerine (Elmas vd., 2008), kaynakların ve materyallerin kalitesi ve zenginliğine (Chao vd., 2006) ve kaliteli öğrenme materyali üretmek ve uygun öğrenme çevresi sağlamak için daha fazla göstermek ve zaman harcamak zorunda kalan öğretilere (Jones, 1996) büyük görevler düşmektedir. Ayrıca uzaktan eğitim sistemlerinin günümüz dünyasındaki yerini algılayıp gerekli altyapı donanımını sağlama açısından kurumlar da oldukça önemlidir. Dolayısıyla uzaktan eğitimin tasarımında bütün değişkenlerde dikkatli planlamalar yapılması gereklidir (Tuncer & Taşpınar, 2008). Balaban (2012) uzaktan eğitim sisteminin bileşenlerini yazılım teknolojileri, öğrenciler, eğitmenler, donanım ve ağ yapısı ve tabi ki sınav ölçe-değerlendirme şeklinde değerlendirileceğini ifade etmiştir. Barker (2006) ve Herrington vd. (2001) ise e-öğrenmenin standartlarını uzaktan eğitim desteği, ders geliştirme ve öğretim desteği, ders yapısı ve kaynakları, öğrenci ve fakülte desteği, ölçme ve değerlendirme, teknoloji kullanımı ve e-öğrenmenin ürünleri ve servis edilmesi şeklindeki başlıklarla ifade etmiştir. Dolayısıyla uzaktan eğitimde beklenen veya arzu edilen başarının sağlanması için bu başlıkların da fonksiyonel olarak çalışması gerektiği ifade edilebilir.

Uzaktan eğitim dünyada ve ülkemizde birçok eğitim kurumu tarafından tercih edilmektedir. Dünyada uzaktan eğitim ilk olarak on dokuzuncu yüzyıl ortalarında İngiltere, Fransa, ABD ve Almanya'da başlamış ve hızla yayılmıştır (Kırık, 2014; Toker Gökçe, 2008; Özbay, 2015). Ülkemizde ise 1970'lerden sonra uzaktan eğitimin ilk uygulamalarına rastlanmış (Bozkurt, 2017; Demiray, 2013) ancak 1990'lardan sonra yükseköğretim kurumları tarafından yoğun olarak kullanılmaya başlanmıştır (Akdemir, 2011; Kırık, 2014; Toker Gökçe, 2008). 2012 yılında yapılan bir araştırmaya göre Türkiye'deki üniversitelerde toplam 86 uzaktan eğitim ön lisans programı, 28 uzaktan eğitim lisans programı ve 60 farklı uzaktan eğitim yüksek lisans programı bulunmaktadır (Balaban, 2012). 2015'te yapılan bir araştırmada ise mevcut yükseköğretim kurumlarının %80'e yakını uzaktan eğitim uygulamalarıyla sertifika, ön lisans, lisans, yüksek lisans eğitimi vermeye devam ettiği belirlenmiştir (Özbay, 2015). Uzaktan eğitim ile sürdürülen üç bölüm ise Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama, İşletme (Lisansüstü) ve İşletme (ön lisans) programlarıdır. Uzaktan eğitim ile birçok birey internet aracılığıyla dünyanın farklı üniversitelerinde öğrenim görebilmekte (Aktay, 2002) küreselleşme sayesinde, ekonomik alt sınıflarda bulunan bireyler, başka bir ülkede yaşama maliyetini ödemediği, bulunduğu yerden çok uzaktaki bir üniversiteden yararlanabilmektedir (Toker Gökçe, 2008). Uzaktan eğitim sayesinde ayrıca bina, derslik, öğretmen, eğitim materyali gibi eğitime katılacak öğrenci kapasitesini sınırlayan birçok unsurun önüne geçilerek eğitim maliyetinin düşmesi açısından da ayrı bir önem taşımaktadır (Özbay, 2015).

Uzaktan eğitim avantajları, dezavantajları, öğrenci, öğretim elemanı açısından uzaktan eğitime karşı tutum gibi birçok yönden araştırmacılar tarafından inceleme alanında olmuştur. Sürecin en önemli öğelerinden biri olan öğrenci tutumları da yine birçok araştırmada konu edinilmiştir. Uzaktan eğitime karşı tutumlar cinsiyet, sınıf

düzeıy gibi birçok değişken açısından incelenmiştir. Bazı araştırma sonuçlarında uzaktan eğitime karşı tutum cinsiyet ve sınıf duzeıy açısından anlamlı bir farklılık göstermezken (Ateş & Atun, 2008) daha önce uzaktan eğitim alma durumları, bilgisayar kullanma deneyimleri ve algıladıkları bilgisayar kullanma becerileri uzaktan eğitime karşı tutumu anlamlı ölçüde etkilemiştir. Borstorff ve Lowe'un (2007) ğrencilerin uzaktan eğitime yönelik algılarını inceledikleri araştırmada, öğretici ile iletişim kurmada kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla sorun yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Yalman ve Kutluca (2013) ilk ve ortaöğretim matematik ğretmen adaylarıyla yaptıkları çalışmada öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik tutumlarında anlamlı bir fark bulamamışlardır. Kaleli Yılmaz ve Güven (2015) tarafından yapılan çalışmada fen bilgisi ğretmen adaylarının sınıf ğretmen adaylarına göre uzaktan eğitime yönelik daha olumlu algılara sahip oldukları tespit edilmiştir. Ağır (2007) tarafından ilköğretim ğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının araştırıldığı çalışmada tutum düzeyleri orta düzeyde bulunmuş olup bu çalışmada cinsiyet, çalışılan kurumun, öğrenim durumunun ve branşın, uzaktan eğitime karşı tutumda anlamlı bir farklılık göstermediği kıdemin ise 0-5 yılında olanların lehine anlamlı bir farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Eyę ve Karaman (2013) tarafından niversite ğrencilerinin uzaktan eğitim memnuniyetlerini ölçtükleri araştırmada en iyi memnuniyet öğrenme başlığında en düşük memnuniyet ise teknoloji başlığında ölçülmüştür. Ayrıca bu çalışmada öğrencilerin yaşı ve günlük bilgisayar kullanma süreleri ile uzaktan eğitim memnuniyetleri arasında anlamlı farklar tespit edilmiştir. İbicioğlu ve Antalyalı (2005) tarafından yine niversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada bilgisayar kullanma imkanı, motivasyon ve uzaktan eğitim algısı, uzaktan eğitimdeki başarıda birincil öneme sahip olduğu belirlenmiştir. Bilgiç ve Tüzün (2015) tarafından farklı niversite kurumlarıyla web tabanlı uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunların belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada öğrencilerle ilişkili, ğretim elemanları ile ilişkili, idari/yönetimsel, teknik ve diğer sorunlar şeklindeki başlıklar belirlenmiştir.

2019 yılı kaşım ayında ilk olarak in'de ortaya çıkan ve zamanla ülkemizde ve dünyada bir pandemi haline dönüşen Covid-19 isimli virüsün sebep olduğu hastalık sebebiyle okullar kapatılmış ve eğitim-ğretim sürecinin dünyanın çoğu yerinde uzaktan eğitim ile devam edilmesi yönünde kararlar alınmıştır. Ülkemizde de Yüksek ğretim Kurumu (YÖK) tarafından yükseköğretim derslerinin uzaktan eğitim ile devam edilmesi konusu niversiteler ile paylaşılmıştır. Bu doğrultuda birçok niversite hlihazırda olan veya bu süreçte hazırlanan uzaktan eğitim sistemleri ile derslerini planlama yönünde adımlar atmışlardır. Normalleşme adımları kapsamında her ne kadar yükseköğretimde 15 Haziran 2020 itibariyle normale dönüş kararı alınmış olsa da haziran ayında çoğu niversitenin bahar döneminin bitmesi sebebiyle 12 Mayıs 2020 tarihinde dönem sonu tüm değerlendirme faaliyetlerinin de uzaktan eğitim ile tamamlanması yönündeki karar kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sonuç olarak Türkiye'de yer alan üniversitelerdeki birçok program 2019-2020 bahar dneminini 16 Mart 2020 günü itibariyle başlayan uzaktan eğitim ile tamamlama yoluna gitmiştir.

Suvarjo vd. (2020), tarafından yapılan çalışmada niversite ğrencilerinin COVID-19 pandemi döneminde ortasında evrimii öğrenmeden yararlanma düzeyleri araştırılmıştır. Araştırmada nitel tanımlayıcı yöntem kullanılmıştır. Araştırmaya İlköğretim ğretmenliği, Beden Eğitimi, Sosyoloji Eğitimi ve İngilizce Eğitimi Bölümü ğrencileri katılmıştır. Araştırmaya bu bölümlerde okuyan 40 niversite ğrencisi katılmıştır. Araştırmada

üniversite öğrencilerinin çevrimiçi öğrenme perspektiflerini ortaya koyabilmek amacıyla veriler google formda oluşturulan anket aracılığı ile toplanmıştır. Çalışma, daha önce öğrencilerin pandemiden önce çevrimiçi öğrenmeyi kullanmadıklarını, çünkü öğrenmenin sınıfta gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye karşı bakış açılarının olumlu yönde geliştiği belirlenmiştir. Mohalik ve Sahoo (2020) çalışmasında COVID-19 salgınında, öğretmen adaylarının e-hazır olma durumlarını ve çevrimiçi öğrenmeye yönelik algılarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma; farklı öğretmen eğitimi programlarında eğitim görmekte olan 318 öğrenci öğretmen adayıyla yürütülmüştür. Araştırmacılar tarafından hazırlanan bir çevrimiçi anket kullanarak veriler toplanmıştır. Bu araştırmadan öğretmen adaylarının dijital cihazlar (% 99) ve finansal destek (% 80) ile e-hazır oldukları, ancak iyi İnternet bağlantısı, yeterli elektrik kaynağı ve evde kişisel alan eksikliği tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının yalnızca % 35'inin dijital becerilerde yeterli olduğu görülmüştür ve çoğunluk çevrimiçi sınıfların uygun öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşiminden yoksun olduğunu düşünmektedir. Öğretmen adaylarının önemli bir yüzdesinin, çevrimiçi öğrenme platformuna karşı kendilerini stresli ve izole hissettikleri ve müfredatın çevrimiçi mod aracılığıyla etkili bir şekilde işlem görebileceğini kabul etmedikleri görülmüştür. Ancak öğretmen adaylarının çoğu, bu pandemik dönemde çevrimiçi öğrenmeyi öğrenme için daha iyi bir seçenek olarak kabul ettikleri, ancak geleneksel öğrenme yaklaşımına, yani yüz yüze öğrenme moduna bir alternatif olarak bunu kabul etmedikleri tespit edilmiştir. Naila ve Sadida (2020) çalışmasında, pandemi döneminde öğretmen adaylarının sosyal kolaylaştırması ile çevrimiçi öğrenmenin herhangi bir etkisi olup olmadığını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. 45 öğretmen adayından çevrimiçi anket ile veriler toplanmıştır. Verilere göre, ankete katılanların% 97,7'sinin çevrimiçi öğrenim yaptığı ve % 58,1'inin çevrimiçi derslerdeki materyalleri anlamakta güçlük çektiği bulunmuştur.

Salgının ikinci dalgasından bahsedilmesi ve/veya muhtemel yeni virüslerin yeni hastalıklara sebep olabileceği endişesi, her gün daha da gelişen teknoloji uzaktan eğitim kavramının daha çok gündeme alınması veya gündemde tutulması anlamına gelmektedir (Dhawan, 2020; Almanthari vd., 2020). Ayrıca henüz tahmin edilemeyen ama gelecekte olması muhtemel her türlü durum/olay karşısında eğitim-öğretim faaliyetlerinin aksamaması için hazırlıklı olmak tedbirleri almak açısından da uzaktan eğitim gündemde yer almalıdır (Aboagye vd., 2021). Şimdiye kadar alternatif veya destekleyici öğrenme ortamları olarak düşünülen/tanımlanan uzaktan eğitimin normal/örgün eğitimin yerine geçmek durumunda kalacağı koşullar için planlamalar yapılmalıdır. Zira ülkemizde özellikle 2006 yılından itibaren uzaktan eğitim sistemlerini kullanmada bir yoğunluk görülmekle birlikte (Gürer vd., 2016) neredeyse bir dönem gibi uzun bir süre tecrübe edilen uzaktan eğitim sisteminde önemli bir bileşen olan öğrenci algılarını belirlemek bundan sonra uygulanması gereken durumlarda alınması, yapılması ve iyileştirilmesi gereken noktalarda sistemin her bir birimine yardım niteliği taşıyabilir (Radha vd., 2020). Bu konuyla ilgili olarak birçok araştırma daha önceden yapılmış olmasına rağmen araştırmanın kriz anında uygulamaya konan sistemin değerlendirmesini sağlaması açısından önemli görülmektedir (Algahtani & Rajkhan, 2020; Almaiah vd., 2020). Dolayısıyla bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimdeki iyi bir öğretim elemanının nasıl olması gerektiği konusundaki algılarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

-Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları ne düzeydedir?

- Üniversite öğrencileri uzaktan eğitim ile ilgili en çok hangi problemleri yaşamaktadır?

- Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları bölüm değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

-Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları evinde bilgisayar olması ve internet eriminin olması değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Çalışmaya eğitim fakültesindeki 7 farklı bölümden 518 öğrenci katılmıştır. Fen bilgisi Öğretmenliği bölümünden 73, İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümünden 118, Türkçe Öğretmenliği Bölümünden 63, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümünden 71, Resim Öğretmenliği Bölümünden 61, Sınıf Öğretmenliği Bölümünden 81, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünden ise 51 öğrenci katılmıştır. Bu çalışmanın yapılabilmesi için gerekli olan etik kurul izni alınarak çalışma yürütülmüştür. Çalışmada veriler; nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılarak toplanmaya çalışılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli ve nitel araştırma yöntemlerinden mülakat kullanılmıştır. Nicel veriler; Ağır (2007) tarafından geliştirilen Uzaktan Eğitime Karşı Tutum Anketi ve Jelfs vd. (2009) tarafından geliştirilen ve Kara (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan İyi Öğretim Elemanı Algı Anketi kullanılmıştır. Nitel verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Nicel veriler paket program kullanılarak analiz edildi, nitel veriler ise; içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi; veriden içeriğine uygun bir biçimde geçerli ve tekrarlanabilir sonuçlar çıkarabilme tekniğidir (Hsieh & Shannon, 2005). Nicel ölçüklerin güvenilirlikleri analiz edilerek; Uzaktan Eğitime Karşı Tutum Anketinin güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,897$, İyi Öğretim Elemanı Algı Anketinin güvenilirlik katsayısı $\alpha=0,943$ olarak tespit edilmiştir. George ve Mallery'e (2003) göre; alpha değerinin, $>.90$ olması "mükemmel", $> 80-.90$ arasında olması "iyi" olarak nitelendirilebilir. Nitel araştırmalarda geçerlik, araştırılan olgunun yansız bir biçimde ve tüm gerçekliği ile ortaya koyma şeklinde tanımlanabilir (Roberts & Priest, 2006). Araştırmada kullanılan nitel ölçme araçlarının geçerliliğini sağlamada çalışma gruplarının sorulara samimi ve doğru cevap verebilmeleri için gönüllülük esasına dayanak örneklem belirlenmiştir. Böylece samimi, içten ve doğru cevap vermeleri sağlanmaya çalışılarak nitel verilerin geçerliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda öncelikle çalışmanın amacı, örnekleme, ölçme araçları ve özellikle yarı yapılandırılmış mülakat soruları eğitim bilimleri alanında uzman 3 kişi tarafından incelenmiş olup görüşleri alınarak ölçme aracı (yarı yapılandırılmış mülakat formunda) yer alan sorulara son hali verilmiştir. Üniversite öğrencileri ile bölümlerin iletişim ağları üzerinden iletişime geçilerek; araştırmanın amacı, kapsamı ve onlara yöneltilecek olan sorular hakkında öncelikle bilgilendirilmişlerdir. Bu amaç doğrultusunda araştırmaya katkıda bulunma yada bulunmama konusundaki görüşleri alınmıştır. Araştırmaya katılmak isteyen öğrenciler ile hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin bu sorulara vermiş oldukları cevaplar kayıt altına alınarak yazılı metinler tarafsız bir biçimde analiz edilmeye çalışılmıştır, böylece verilerin aktarılmasında yansızlık sağlanmaya çalışılarak geçerlilik sağlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Etik Kurulu tarafından 29.05.2020 tarihinde 05/10 protokol numarası ile etik açıdan uygun olduğu belirlenmiştir. Evrak <http://evrakdogrulama.erkincan.edu.tr> linkinden 8A8A510FXF kodu ile dogrulanabilir.

Verilerin Toplanması

Öğrencilerin uzaktan eğitime ait değerlendirmelerini öğrenebilmek amacıyla üç çeşit form kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarını ölçmek için Ağır (2007) tarafından geliştirilen Uzaktan Eğitime Karşı Tutum Anketi kullanılmıştır. Ölçek 16 maddeden oluşmaktadır ve 5'li likert tipine sahiptir. Ölçekte bulunan olumlu maddeler "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğinden "Kesinlikle Katılmıyorum" seçeneğine doğru 5, 4, 3, 2, 1 şeklinde puanlanırken, olumsuz maddelerde bunun tam tersi bir yol izlenerek "Kesinlikle Katılıyorum" seçeneğinden "Kesinlikle Katılmıyorum" seçeneğine doğru 1, 2, 3, 4, 5 şeklinde puanlanmıştır. Ölçeğin genelinden alınabilecek maksimum puan 80 olup, minimum 16 puan olup, avantajları alt boyutundan maksimum 55, minimum 11 ve dezavantajları alt boyutundan ise maksimum 25, minimum 5 puandır. Ölçme aracı veri çözümlenmesinde değerleri ters çevrilmesi gereken (4, 6, 9, 12, 15, 18, 20) 7 olumsuz madde içermektedir. Ağır (2007)'in çalışmasında Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği'nin Cronbach Alpha değeri 0,83 olarak, yapılan çalışmada ise 0,93 olarak bulunmuştur.

Üniversite öğrencilerinin iyi öğretim elemanı algılarını ölçmek için Jelfs vd. (2009) tarafından geliştirilen ve Kara (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan İyi Öğretim Elemanı Algı Anketi kullanılmıştır. Bu anket 1'den 5' e doğru hiç katılmıyordumdan, tamamen katılıyorduma doğru yapılandırılmıştır. Anket toplamda 33 maddeden ve beş faktörden oluşmaktadır. Jelfs vd. tarafından ölçeğin bütününe ait güvenirlik katsayısı 0,86 olarak bu çalışmada ise 0,96 olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin yeteri kadar güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2020).

Öğrencilerin uzaktan eğitime ait görüş ve önerileri konusundaki fikirlerini öğrenebilmek için araştırmacılar tarafından literatürde baz alınarak oluşturulan açık uçlu bir anket kullanılmıştır. Bu ankete araştırmacılar tarafından son hali verildikten sonra uzman görüşleri de dikkate alınarak gerekli düzeltmeler yapılmış ve böylece nihai forma ulaşılmıştır. Uzaktan Eğitimi Değerlendirme açık uçlu anketinde sırasıyla aşağıdaki sorulara yer verilmiştir.

soru 1: uzaktan eğitim hakkında ne düşünüyorsunuz, avantajları ve dezavantajları hakkında bilgi verir misiniz?

soru 2: uzaktan eğitimin daha etkili olabilmesi için sizce sürecin nasıl olması gerekir?

soru 3: uzaktan eğitimin daha etkili olabilmesi için sizce öğretim üyesinin nasıl davranması gerekir?

soru 4: uzaktan eğitimde karşılaştığınız problemler nelerdir?

soru 5: eğitim hayatınıza uzaktan eğitimle devam etmek ister misiniz neden?

BULGULAR

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algı düzeyleri açısından puanların ortalamaları ve standart sapmaları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Karşı Tutumları ve Uzaktan Eğitimde İyi Öğretim Elemanı Algı Düzeyleri

	N	Mean	Ss.
Uzaktan Eğitime Karşı Tutum	518	38,9639	11,24101
Uzaktan Eğitimde İyi Öğretim Elemanı Algı	518	137,8288	14,49700

Uzaktan eğitime karşı tutum ölçeğinin genelinden alınabilecek maksimum puan 80 olup minimum 16 puan olmaktadır. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı ortalama puanları 38,96 dır. Madde ortalaması ise 2.43 dür. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının iyi olmadığı görülmüştür. Uzaktan Eğitimde İyi Öğretim Elemanı Algı ölçeğinden alabilecekleri en düşük puan 33 en yüksek puan ise 165 tir. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları ortalamaları ise 137.82 dir ve madde ortalaması 4.17 dir. Üniversite öğrencilerinin Uzaktan Eğitimde İyi Öğretim Elemanı Algılarının ise çok iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim ile ilgili yaşamakta oldukları problemlerle ilgili görüşleri en az yaşadıkları problemden en çok yaşadıkları probleme göre sıralamış oldukları frekans tablosu incelendiğinde ise; en yüksek frekans (187) dir. Bu değer üniversite öğrencilerinin 1. Sırada yani yaşadıkları problemler içinde en az Bilgisayar okuryazarlık eksikliklerinden kaynaklanan problemleri olduğunu göstermektedir. 2. Sıra için verilen frekanslar kendi içinde değerlendirildiğinde (82) ile uzaktan eğitimden kaynaklanan problemleri de uzaktan eğitimde yaşadıkları problemler içinde en az problem yaşadıkları ikinci durum olarak gördükleri söylenebilir. 3. Sırada ölçme değerlendirme problemleri ve sonrada öğretim elemanından kaynaklı problemler olarak düşündükleri söylenebilir. Öğrencilerin sıralamaları kendi içinde değerlendirildiğinde; en çok evde gerekli ortamın olmamasından kaynaklanan problemler yaşadıklarını, daha sonra İnternet erişiminden kaynaklı problemler ve ondan sonra da akademik personelle iletişim eksikliğinden kaynaklı problemler olarak belirtmişlerdir.

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları bölüm değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığına dair bulgular tablo 3. de verilmiştir.

Tablo 2. Bölüm Değişkeni Verileri

	Bölüm	N	X	Ss	p
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	Türkçe Öğretmenliği	63	37,83	8,38	0,015
	Okul Öncesi Öğretmenliği	71	37,56	13,34	0,007
	Resim Öğretmenliği	61	36,90	10,19	0,003
	Fen bilgisi Öğretmenliği	50	37,13	11,73	0,009

Tablo 2’de ki veriler incelendiğinde; ilköğretim Matematik Öğretmenliği öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutum tutumları ile Türkçe Öğretmenliği ($p = 0,015$), Okul Öncesi Öğretmenliği ($p = 0,007$), Resim Öğretmenliği ($p = 0,003$), Fen bilgisi Öğretmenliği ($p = 0,009$) öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları arasında ilköğretim Matematik Öğretmenliği Öğrencileri lehine anlamlı düzey de farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte Sosyal Bilgiler Öğretmenliği de dâhil tüm bölümlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarında aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları bölüm değişkenine göre farklılaşmadığı ($p=0,298$) tespit edilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları evlerinde bilgisayar olması değişkenine göre farklılaşmakta olup olmadığına dair bulgular Tablo 3. te verilmiştir.

Tablo 3. Evde Bilgisayar Bulunması Değişkeni

	Evde Bilgisayar Bulunması Durumu	N	X	Sd	F	p
Uzaktan eğitime karşı tutum	Yok	255	37,05	10,84	0,569	0,000
	Var	249	41,25	11,26		
Uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları	Yok	255	137,46	15,59	2,690	0,581
	Var	249	138,18	13,42		

Tablo 3. İncelendiğinde; öğrencilerin uzaktan eğitime karşı algılarının evlerinde bilgisayarlarının olup olmama durumuna göre değiştiği tespit edilmiştir. Evinde bilgisayar olan öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının evlerinde bilgisayar olmayan öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık olduğu ($p=0,000$) saptanmıştır. Evinde bilgisayar olan öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının evinde bilgisayar olmayan öğrencilere göre daha pozitif olduğu söylenebilir. Bununla birlikte evlerinde bilgisayar olup olmama durumunun uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları üzerinde bir etkisinin olmadığı $p=(0,581)$ saptanmıştır.

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları ve uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları evlerinde internet erişiminin olması değişkenlerine göre farklılaşmakta olup olmadığına dair bulgular Tablo 4. te verilmiştir.

Tablo 4. Evde İnternet Bulunması Değişkeni

	Evde İnternet Bulunması Durumu	N	X	Sd	F	p
Uzaktan eğitime karşı tutum	Yok	38	35,36	10,98	9,872	0,000
	Sınırlı zamanlarda	241	37,49	10,94		
	Var	229	41,43	11,12		
Uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları	Yok	38	135,74	18,15	0,825	0,439
	Sınırlı zamanlarda	241	137,31	14,89		
	Var	229	138,56	13,53		

Tablo 4 İncelendiğinde; üniversite öğrencilerinin evlerinde internet erişiminin olması durumuna göre uzaktan eğitime karşı tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık olduğu ($p=0,000$) tespit edilmiştir. Evlerinde internet erişimi olan öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının evinde kısmen internet olan ve hiç internet olmayan öğrencilere göre daha olumlu olduğu söylenebilir. Bununla birlikte üniversite öğrencilerinin

evlerinde internet erişiminin olması durumuna göre uzaktan eğitimde iyi öğretim elemanı algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık olmadığı ($p=0.439$) tespit edilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim hakkındaki görüşlerini daha detaylı tespit edebilmek amacıyla öğrencilere açık uçlu sorular sorulmuştur. Verilen sorulara vermiş oldukları cevaplardan oluşan kod ve kategoriler tablolar halinde verilmiştir.

“Uzaktan eğitim hakkında ne düşünüyorsunuz, avantajları ve dezavantajları hakkında bilgi verir misiniz?” sorusunun analizi sonucu elde edilen bulgular

Üniversite öğrencilerinin bu soruya vermiş oldukları cevaplar Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Uzaktan Eğitimin Avantajları ve Dezavantajları

	Kodlar	f	Toplam
Avantajları	Zaman ve mekândan bağımsızlık sağlama (T2, T3, T4, T5, R1, R2, R3, B4, B5, B6, B7, R1, R4, R5, M2, M3, M5, B3, B4, Sos2)	20	34
	Eğitimin aksamaması (B1, B2, B4, B8, B9, R3, R5, Sos4)	8	
	Salgın riskini azaltma (Sos1, Sos3)	2	
	Öğrenim maliyetini düşürmesi (Sos5, R4)	2	
	Teknoloji ile daha fazla zaman geçirme (M3)	1	
	KPSS’ye çalışma fırsatı yaratması (B10)	1	
Dezavantajları	İnternet, bilgisayar, telefon eksiklikleri (T1, T2, T5, B1, B2, B4, B7, B8, B9, R1, R2, R4, R5, M1, M3, M4, M5, Sos2, Sos3, Sos5)	20	51
	Yüz yüze iletişimin/anlatımın olmaması (Sos2, Sos5, B3, R5, M2, TF)	6	
	Sosyalleşmemek (T3, M1, M4)	3	
	Sınıf ortamının öğrenmeye olan etkisinden mahrum bırakması	3	
	Sınavların güvenilir olmaması (B1, B6, M4)	3	
	Bilgisayarda fazla zaman geçirmeye sebep olması (M5, B5, R4)	3	
	Odaklanma problemi yaratması (T3, M1)	2	
	Çok ödev verilmesi (M4, M5)	2	
	Bilgisayar becerileri eksikliği olanların problem yaşaması (B4, R2)	2	
	Samimiyet ve öğrenme isteği motivasyonunu yaratamaması (T1)	1	
	Disiplin problemi yaratması (T4)	1	
	Anlama problemi yaratması (Sos1)	1	
	Sorunların yüz yüze değil maillerle çözülmeye çalışılması (Sos4)	1	
	Canlı ders esnasında çekingenlikten ötürü soru sorulamaması (M5)	1	
	Süreçte sadece bilişsel alana ağırlık verilmesi (B5)	1	
	İşbirlikli yerine bireysel çalışmaya yöneltmesi (B10)	1	
Uygulamalı derslerde hoca kontrolünün olmayışı ya da eksik oluşu (R3)	1		

Tablo 5’e göre üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimin dezavantajları konusundaki avantajları konusunun belirtmiş olduğu görüşlerden % 50 fazladır. Üniversite öğrencilerinin avantaj olarak belirttiği görüşler arasında en fazla frekansa sahip olan kod zamandan ve mekândan bağımsızlık sağlama kodudur. Katılımcılar bu konuda zaman ve mekana bağlı kalmamanın eğitim konusunda kendilerine sağlamış olduğu faydalardan söz etmişlerdir. Okula gitme ve gelme süresinde zaman kaybının yaşanmaması (B5), İstediyin yerden derse katılma (T4), İstediyin zaman derse katılma (T5), İstediyin zaman derse katılma (T5), Bilgiye kolay erişebilirlik, tekrar tekrar dinleme (T3, B4, B6, T4), Okula gelmek zorunda kalmamak (M2, M5, B3, B4, R4) şeklindeki ifadeler bu koda ait yer alan görüşler arasındadır. Avantaj kategorisinde ikinci en yüksek frekansa sahip olan kod ise eğitimin aksamaması şeklindedir.

Bu kodda görüş bildiren üniversite öğrencileri uzaktan eğitimin olağanüstü hallerde kullanımının eğitim ve öğretimin devamını sağlaması açısından avantajlı konumda olduğunu belirtmişlerdir. Örneğin B1 kodlu üniversite öğrencileri uzaktan eğitimin Olağanüstü durumlarda kurtarıcı olduğunu belirtmiştir. Avantajlar kategorisinde salgın riskini azaltma, maliyeti düşürme, teknoloji kullanımı arttırma, çalışma için zaman yaratma şeklindeki kodlar da yer almaktadır.

Dezavantajları kategorisinde üniversite öğrencilerinin birbirinden farklı 17 kod bulunmaktadır. Bu kodlar içerisinde en yüksek frekansa sahip olan kod (23) "İnternet, bilgisayar, telefon eksiklikleri" kodudur. Bu kodda yer alan üniversite öğrencileri her öğrencinin telefon, bilgisayar ya da internetinin olmayışından, bu sebeplerle herkesin eşit şekilde faydalanamadığından dolayısıyla fırsat eşitliğinin olmadığından söz etmişlerdir. Bilhassa kırsal kesimlerde yaşayan öğrencilerin internet veya şebeke problemi sebebiyle eğitim-öğretim faaliyetlerinde problemler yaşadığını belirtmişlerdir. Bu kategoride frekansı yüksek olan diğer kod (6) ise "yüz yüze iletişimin/anlatımın olmaması" kodudur. Bu kod uzaktan eğitim sebebiyle öğretmen ve öğrencileri arasında gerçekleşen gerçek sınıf ortamından mahrum kaldığını ifade eden üniversite öğrencilerinin görüşleri ile oluşmuştur. Bu kategoride uzaktan eğitimin sosyalleşememe/odaklanma/disiplin/anlama problemi yaratması, motivasyon yaratamaması, çok ödev verilmesi şeklinde kodlar da yer almaktadır.

"Uzaktan eğitimin daha etkili olabilmesi için sizce sürecin nasıl olması gerekir?" sorusunun analizi sonucu elde edilen bulgular

Üniversite öğrencilerinin bu soruya vermiş oldukları cevaplar Tablo 6'te yer almaktadır. Bu kısımda öğrenci isimleri katılımcıların gizli tutulması ile ilgili etik nedenlerden ötürü kendilerine atanan kod isimleri ile sunulmuştur.

Tablo 6. Üniversite Öğrencilerinin Daha Etkili Uzaktan Eğitim Süreci Görüşleri

Kodlar	Frekans
Canlı yayınların çok olması, çevrimiçi eğitimin çok olması, öğretmenlerin kendi videolarının olması (T2, T3, Sos3, Sos5, M5, B2, B3, B4, B8, B9)	10
Daha az ödev verilmeli (Sos4, M5, B5, B7)	4
Herkesin eşit şekilde faydalanabileceği bir sistem olmalı (R1, R3)	2
Belli bir program dâhilinde dersler yapılmalı (M3, R2)	2
Daha esnek hale getirilmeli (Sos1, Sos2)	2
Öğretmen ve öğrenci sürekli etkileşim halinde olmalı-destek halinde olmalı (Sos4, T4)	2
Başlangıçta uzaktan eğitim sistemiyle alakalı çok iyi bir bilgilendirme olmalıydı (M1)	1
Velilerin bilgilendirilmeli evde verimli bir ortam sağlanmalı (T1)	1
Öğrencilerin psikolojisi düşünülmeli (Sos2)	1
Denetim mekanizması olmalı varsa da güçlendirilmeli (M3)	1
Sınavlar üzerinde güvenilirlik açısından iyileştirmeler yapılmalı (B1)	1
Ödevlerin sonuçlarının dönüşü daha hızlı olmalı (B6)	1
Öğrenci de derslere katılmalı (T4)	1
Daha sık ödev verilmeli ve daha sık sınav yapılmalı (T5)	1
Yazılım, programlar ve sistemlerin iyileştirilmeli en iyi hal alması sağlanmalı	1
Müfredat esnetilmeli (R5)	1
Öğrenciler tarafından da daha çok uygulama videosunun çekilmesi sağlanmalı (B10)	1

Tablo 6 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimin daha etkili olabilmesi için birçok fikre sahip olduğunu dolayısıyla birçok görüş ortaya koyduğu görülmektedir. Yer alan görüşler arasında en çok frekansa sahip olan kod ise canlı yayınların daha çok olması kodudur. Üniversite öğrencileri öğretim elemanları tarafından daha çok canlı yayın yapılmasının, daha fazla kendi çektikleri videoların yer almasının konunun daha iyi anlaşılması açısından önemli olarak görmektedirler. 4 üniversite öğrencisi de daha az ödev verilmesinin süreci daha olumlu etkileyeceğini belirtmiştir. Uzaktan eğitim sisteminin tüm öğrencilere hitap etmesi, fırsat eşitliği sağlaması konusunda da 2 üniversite öğrencisinin görüşü mevcuttur. Bu koda B4 kodlu öğrencinin “Her öğrencinin telefonundan bile girebileceği bir sistem olması ve internet gerektirmemesi” şeklindeki ifadesi örnek olarak gösterilebilir. Derslerin belli bir program baz alınarak gerçekleştirilmesi, kademe kademe ilerlenmesi de 2 üniversite öğrencisinin ifadelerinde yer almıştır. Sürecin da ha da esnek olmasının, öğretmen ve öğrencinin sürekli etkileşim halinde olması da 2 üniversite öğrencisinin ifadelerinde yer almıştır. Bunların dışında da farklı görüşler yer almaktadır.

“Uzaktan eğitimin daha etkili olabilmesi için sizce öğretim üyesinin nasıl davranması gerekir?” sorusunun analizi sonucu elde edilen bulgular

Üniversite öğrencilerinin bu soruya vermiş oldukları cevaplar Tablo 7’te yer almaktadır.

Tablo 7. Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimde Öğretim Üyelerinden Beklentileri

Kodlar	Frekans
İletişim/etkileşim halinde olmalı, işbirliği yapılmalı, yardımcı ve destek olmalı (M3, M4, M5, B1, B6, Sos4, R1, R2, R3, R4)	10
Daha az ödev ve içerik olmalı (T2, T3, Sos2, B2, B3, B4, B7, B8, Sos1, M2)	10
Video çekerek ders anlatmalılar, daha fazla canlı ders olmalı (Sos5, B2, B3, B4, R4, B8, B9)	7
Anlayışlı, sabırlı ve rahatlatıcı (M1, M3, B1, B6, B7, B9, R5)	7
Ödevlerin ve sınavların süresini uzatmalı (Sos4, T5)	2
İçerik renklendirilmeli, daha görsel içerik olmalı, interaktif aktivitelere yer verilmeli (Sos3, T4)	2
Notları sınavlar üzerinden değil ödevler üzerinden vermeli (T3)	1
Hocalar da iletişim halinde olmalı, ödev ve sınavlar üst üste gelmemeli (Sos5)	1
Öğretim üyeleri videoların izlenme oranını takip etmeli ve bu sayı düşerse sebebini öğrencilerle iletişime geçerek araştırmalı (B4)	1
Sürecin nasıl işleneceği konusunda başlangıçta bizim de düşüncelerimiz alınmalıydı	1

Tablo 7 incelendiğinde uzaktan eğitim sürecinin daha etkili olabilmesi için üniversite öğrencilerinin öğretim üyelerinden beklentilerinin 10 kod altında toplandığı görülmektedir. 1 üniversite öğrencisi bu konuda görüş belirtmemiştir. 10 üniversite öğrencisinin öğretim üyelerinin kendileri ile sürekli iletişim ve etkileşim halinde bulunmalarını, yardımcı ve destek olmalarını beklediklerini ifade etmektedir. Yine 10 üniversite öğrencisi öğretim üyelerinin daha az ödev vermelerini derslere ait paylaşımlarında ders içeriğini hafifletmelerini belirtmektedirler. Bu koda örnek olarak “Çok ödev yerine araştırmaya yönelik ödevler verilmelidir (Sos1), Nicelik olarak az nitelik olarak ise daha iyi ödevler tercih etmelidirler (B8), Uygulamaya yönelik daha çok soru verilmeli (M2)” şeklindeki ifadeleri verilebilir. 7 üniversite öğrencisinin öğretim üyelerinden beklentisi kendilerine karşı anlayışlı, sabırlı ve rahatlatıcı olmaları yönündedir. Bu koda ait resim öğretmenliğinde öğrenim görmekte olan bir üniversite öğrencisine ait örnek “Malzeme eksikliğimiz olduğu için hoca bu durumu dikkate almalıdır, tolerans göstermeli

(R5)” şeklindedir. Yine 7 üniversite öğrencisi öğretim üyelerinin paylaştıkları ders içeriklerinde bilhassa kendilerinin çekmiş oldukları ders anlatım videolarına veya canlı derslere yer verilmesini beklediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca 2 üniversite öğrencisi ödev ve sınavlar konusunda da kendilerine verilen sürenin uzatılmasını, başka 2 üniversite öğrencisi ise ders içeriklerinin daha görsel olmasının ve interaktif aktivitelere yer verilmesini talep etmektedirler. Bu kodların dışında yine bazı görüşler de mevcuttur.

“Uzaktan eğitimde karşılaştığınız problemler nelerdir?” sorusunun analizi sonucu elde edilen bulgular

Üniversite öğrencilerinin bu soruya vermiş oldukları cevaplar Tablo 8’te yer almaktadır.

Tablo 8. Uzaktan Eğitimde Karşılaşılan Problemler

Kodlar	Frekans
Teknolojik eksiklikler (Bilgisayar, cep telefonu, internet) (T2, Sos2, Sos3, Sos5, M1, B1, B4, B6, R1, R2, R5, B10, T1, B9, R3, R4, M4)	17
Altyapı sistemi ile ilgili eksiklikler (B2, B5, B6, T4, B8, M1, M2, M3, M5, B8, B4, T5, R1)	13
Konuların anlaşılması ile ilgili eksiklikler (M2, Sos2, T2, B3, R5, Sos4)	6
Sınavlarla ilgili problemler (R3, R5, T3, Sos1)	4
Ödevler ile ilgili eksiklikler (T3, B10)	2
Herhangi bir problem yaşamayanlar (B7)	1

Tablo 8 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitimle ilgili sorunlarının altı başlık altında toplandığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinden on yedisinin uzaktan eğitimde karşılaştığı problem iletişim teknolojileri ile ilgilidir. Üniversite öğrencileri özellikle internet olmak üzere, gerek bilgisayarlarının gerekse cep telefonlarının olmamasıyla alakalı süreç içerisinde problemler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. “İnternetimin olmamasından veya yeterli çekmemesinden ötürü ödev yapamadım, sınavı kaçırdım (T1, Sos2, Sos5, B9)” şeklindeki üniversite öğrencileri görüşlerinden de anlaşılmaktadır ki internet eksikliği ciddi sıkıntılara sebep olmuştur. Uzaktan eğitimin alt yapısını oluşturan sistemle alakalı sıkıntılar yaşadığını belirten üniversite öğrenci sayısı ise 13’tür. Bu koda ait “Alt yapı sistemi yeterli değildi, ödev yüklemeye problemler yaşama (B2, B5, T4, B8), Yanlış ödev teslimlerinin yapılması (R1), Sistemin ödevleri tekrardan yüklemeye izin vermemesi (M2, M3, B8), Alt yapı sisteminin bazen çökmesi (B4, T5), Alt yapı sistemini tam olarak anlayamaması (M1)” şeklindeki ifadelerden de anlaşılacağı üzere uzaktan eğitim sisteminin işleyişini sağlayan sistemlerde meydana gelen sorunlar üniversite öğrencilerine olumsuzluk olarak geri dönmüştür. 6 üniversite öğrencisi yüz-yüze eğitimin olmamasından kaynaklı derslerin konularını, içeriğini anlamada problem yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Sınavlarla ilgili olarak da 4 üniversite öğrencisi sınavlardaki güvenlik açıkları ve sınav sürelerinin yetersiz oluşu ile ilgili sorunlar yaşamışlardır. Ödevlerle ilgili olarak da “Ödevlerin daha açık ve net olması, anlaşılır, açık olmalı (T3), “Ödevleri nasıl yapmamız gerektiğini anlayamıyorduk (B10)” şeklinde sıkıntılardan söz etmişlerdir. 1 üniversite öğrencisi de süreçte herhangi bir problem yaşamadığını ifade etmiştir.

Eğitim hayatınıza uzaktan eğitimle devam etmek ister misiniz neden? sorusunun analizi sonucu elde edilen bulgular

Üniversite öğrencilerinin bu soruya vermiş oldukları cevaplar Tablo 9 yer almaktadır.

Tablo 9. Üniversite Öğrencilerinin Eğitimlerini Uzaktan Eğitimle Yapmak İsteme Durumları

	Kodlar	Frekans
HAYIR	Okul ortamı, yüz yüze daha verimli, nitelikli, motive edici (T3, Sos2, Sos4, Sos5, M4, M5, B1, B2, B6, T4, T5, R1, R3, R4, R5, B8, B9)	17
	Uygulamalı derslere uyarlanması zor ve verimsiz (M1, R1, R3, B10, B4, M2, B1)	7
	Sosyalleşemiyoruz (T1, Sos2, Sos3, M4, R2)	5
	Nitelikli değil (B5, R3)	2
	Adaletli değil, güvenilir değil (B1, M4)	2
	Ciddiye alamıyorum (T2)	1
	Herkes eşit olanaklara sahip olmadığı için devam etmek istemem (M3)	1
	Etkili ve eğlenceli değil (B3)	1
	Hiçbir faydası yok (B7)	1
	Daha esnek, yorucu değil, maddi açıdan elverişli (Sos1)	1
Evet		

Tablo 9 incelendiğinde üniversite öğrencileri uzaktan eğitime çok büyük bir çoğunlukla devam etmek istemediği görülmektedir. Üniversite öğrencileri uzaktan eğitime özellikle yüz yüze eğitimin daha verimli, nitelikli ve motive edici olmasından kaynaklı devam etmek istemediklerini belirtmişlerdir. 7 üniversite öğrencisi uzaktan eğitimin uygulamalı dersle için uygun olmadığını ifade etmiştir. “Pratik uzaktan eğitimle sağlanamaz, donanımlı, tecrübeli bir kişi bu sistemle yaratılamaz (B4), Sadece sözel derslere devam ederim, sayısal dersler için uygun değil (M2, B1)” ifadeleri de bu duruma örnek niteliğindedir. 5 üniversite öğrencisinin de sosyalleşemediklerinden ötürü devam etmek istememektedir. 2 üniversite öğrencisi uzaktan eğitimin nitelikli olmadığını 2 üniversite öğrencisi de sınavlardaki güvenilirlik sıkıntılarından ötürü sistemin adaletli ve güvenilir olmadığını düşünmektedir. Bunların dışında üniversite öğrencileri fırsat eşitliğini sağlamadığı için, ciddiye alamadıkları için, etkili ve eğlenceli olmadığını ve hiçbir faydası olmadığını düşündükleri için uzaktan eğitimi tercih etmemektedirler. Sadece 1 üniversite öğrencisi de uzaktan eğitime esnek, maddi açıdan elverişli ve yorucu olmamasından ötürü devam etmek istediğini belirtmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ile beraber eğitim sisteminde acil ve köklü bir değişim meydana gelmiştir ve eğitim öğretim faaliyetleri uzaktan eğitimle yapılmaya başlanmıştır (Bozkurt, 2020). Tüm eğitim faaliyetlerinin acil ve zorunlu olarak uzaktan yapılması durumu acil uzaktan eğitim olarak tanımlanmıştır (Baran & AlZoubi, 2020; Mulenga & Marban, 2020). Bu değişim mecburi ve acil bir biçimde gerçekleştiği için pek çok eğitim kurum ve kuruluşu adapte olmakta, sistemi gerektiği gibi yürütmekte zorluklarla karşılaşmıştır ve pek çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Acil uzaktan eğitime geçiş sadece kurum ve kuruluşları için değil öğrenci, öğretmen ve veli içinde yeni bir dönem, yeni bir eğitim anlayışı ve yaşantısı getirmiştir (Daniel, 2020). Bu yeni eğitim öğretim sürecinin birkaç yıl daha sürmesi gerektiği bilim insanları tarafından ön görülmektedir (Coeckelbergh, 2020). Buna binaen mevcut durumun ve etkilerinin tespit edilmesi ve varolan aksaklıkların ve eksikliklerin giderilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve özellikle eğitim programlayıcıları, sistem yöneticileri ve eğitimcilerin bu durumdan haberdar edilerek eğitim ortamlarının tekrar gözden geçirilmesi ve düzenlenmesi büyük öneme sahiptir (Azevedo vd., 2020). Bu çalışmada, Covid- 19 pandemi sürecinde yaklaşık bir dönem eğitim almış üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarını ve öğretim üyesi algılarını belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın sonucunda

üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumlu olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç literatürdeki diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Can, 2004; Ersoy, 2015). Barış, 2015 tarafından yapılan çalışma da üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarını öğrencilerin bilgisayar ve mobil cihazlarının bulunması ve sürekli erişim imkânlarının olması değişkenlerine göre incelemiştir. Çalışmanın sonucunda bilgisayarı olanların, sürekli internet erişim imkânı olanların ve mobil cihazı bulunanların tutum puanlarının, bulunmayanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Keskin ve Özer Kaya (2020) tarafından pandemi döneminde uzaktan eğitim sürecini değerlendirmek amacıyla 652 üniversite öğrencisi ile yapmış olduğu çalışma da, üniversite öğrencilerinin %84 ünün uzaktan eğitimi etkili ve verimli bulmadığı saptanmıştır. Bu sonuç literatürdeki bazı çalışmalarla ise uyuşmamaktadır. Yapılan çalışmalarda öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir (Händel vd., 2020; Mohalik & Sahoo, 2020; Yenilmez vd., 2017; Yıldız, 2016). Öğrencilerin uzaktan eğitim - öğretim ortamı algıları ve memnuniyeti büyük önem arz etmektedir. Etkili ve verimli bir biçimde eğitim öğretim yaşantısının gerçekleşebilmesi için öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumlu olması ve bu öğretim ortamından memnun olmaları gerekliliği ortaya çıkmaktadır (İbicioğlu & Antalyalı 2005; Gonzalez vd., 2020; Trinidad vd., 2005).

Çalışmada farklı bölümlerdeki üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Matematik öğretmenliği öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Resim Öğretmenliği, Fen bilgisi Öğretmenliği, Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenliği öğrencilerinin tutumlarına göre daha pozitif olduğu saptanmıştır. Yapılan diğer çalışmalarda da bölümler ve fakülteler arasında uzaktan eğitime karşı tutumlar arasında farklılık bulunmuştur. Yenilmez vd. (2017). Bölüm değişkeni açısından bakıldığında, Fen Bilgisi ve Sınıf öğretmenliği programlarında okuyan öğretmen adayları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Fen Bilgisi öğretmeni adaylarının Sınıf öğretmeni adaylarına göre uzaktan eğitime yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucu elde edilmiştir. Barış (2015) tarafından yapılan çalışma da; Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutum düzeyleri diğer tüm fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarından oldukça yüksek çıkmıştır (Ağır, 2007; Dikbaş, 2006; Karataş vd., 2015).

Yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin yaşadıkları problemler ile ilgili yapılan mülakat ve tarama yönteminin her ikisinde de paralel sonuçlar elde edilmiştir. Sonuçlarda; en çok evde gerekli ortamın olmamasından kaynaklanan problemler yaşadıklarını, ikinci olarak internet erişiminden kaynaklı problemler ve üçüncü olarak akademik personelle iletişim eksikliğinden kaynaklı problemler olarak belirtmişlerdir. Üniversite öğrencilerinin yaşadıkları problemler içinde en az Bilgisayar okuryazarlık eksikliklerinden kaynaklanan problemleri olduğunu göstermektedir. 2. sırada uzaktan eğitim sisteminden kaynaklanan problemler, ölçme değerlendirme problemleri ve sonrada öğretim elemanından kaynaklı problemler olarak düşündükleri tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak; yüz-yüze eğitimin olmamasından dolayı derslerin konularını ve içeriğini anlamada problem yaşadıkları, sınavlarda güvenlik açıkları ve sınav sürelerinin yetersiz oluşu ve verilen ödevleri anlamama gibi problemlerinin olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin teknolojiyi sorun olarak görmelerinin nedeni evlerinde bilgisayar ve internet olmayan yada kısmen olan öğrenci sayısının çok olmasından kaynaklanabileceği

düşünülmektedir. Çünkü çalışmanın sonucunda evde bilgisayar olmayan ve evde interneti olmayan ya da bunlara kısmen sahip olan öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının evinde bilgisayar ve internet olanlara göre anlamlı düzeyde olumlu olduğu tespit edilmiştir. Covid döneminden dolayı yaşanmaya başlanan kısıtlı ve mesafeli sosyal hayattan dolayı bireyler evde kalmak zorunda kalmışlardır ve internet cafe gibi internet ve bilgisayarın olduğu yerlerden yararlanamamışlardır. Bu durum bireylerinde internet ve bilgisayar gibi teknolojik araçlara ulaşamamalarına sebep olmuştur ve uzaktan eğitime aktif katılamadıkları için tutumlarının olumsuz yönde olduğu söylenebilir. Daniel, (2020) Covid-19 pandemi sürecinde bireyler alışlagelmiş eğitim hayatlarından yani okullardan uzaklaşarak evlerinde sahip oldukları teknolojik ve internet olanakları ile eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmek durumunda kalmışlardır. Borup vd. (2020) uzaktan eğitim sürecine acil olarak geçilmesi, uzaktan eğitim sistemini yürütebilecek beceriye sahip olmayan öğretmenlerin ders yürütmek zorunda kalması, ders içeriklerinin ve ölçme faaliyetlerinin detaylı bir biçimde hazırlanamaması ve bunların meydana getirmiş olduğu pekçok aksaklık ortaya çıkmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde genel olarak öğrenciler teknoloji faktörü ile ilgili problemler yaşamaktadırlar (İşman, 2011; Sankar vd., 2020) internet bağlantısı konusunda sorunlarla karşılaşmaktadırlar (Yıldız, 2016; Adnan & Anwar, 2020; Gunawan vd., 2020) ve içerik kalitesinin zayıf olması, eğitim dokümanları ve kullanım kılavuzlarının oluşturulmaması, (Balaban, 2012) dersler sürecini bilgisayarda takip etme, anlatılanları anlama ve içselleştirme, Chao vd. (2006) ölçme değerlendirme sürecinin gerektiği gibi tasarlanamaması, soruların anlaşılabilmesi, güvenlik kontrolünün tam olarak sağlanamaması, Uşun (2006) sosyal etkileşimin azlığı ve öğreticiye erişememe vb. sorunlar yaşamaktadırlar.

Üniversite öğrencilerinin yaklaşık olarak tamamının uzaktan eğitimle eğitim almak istemediklerini düşündükleri saptanmıştır. Bu durum çalışmanın nicel verilerini destekler niteliktedir. Bununla birlikte uzaktan eğitimi almak istememe nedenleri ile dezavantaj olarak görmüş oldukları tüm noktalar birbiri ile birebir örtüşmektedir. Bu durum öğrencilerin dezavantaj olarak görmüş oldukları şeylerin uzaktan eğitimin ana unsurları olması ve uzaktan eğitim almalarını engelleyecek temel etkenler olmasından kaynaklanmakta olacağı düşünülmektedir. Dezavantaj olarak; teknoloji, internet, bilgisayar ve telefon gibi teknoloji eksikliklerinin olması, yüz yüze iletişimin ve ders anlatımının olmaması, ödev yoğunluklu ders işlenilmesi, uygulamalı derslere uyarlanmasının zor ve verimsiz olması, okul ortamının yaratılamaması, samimiyet ve öğrenme isteği motivasyonunu yaratamaması adaletli, güvenilir ve nitelikli bulmamaları, teknoloji ile daha fazla zaman geçirme ve sosyalleşememeleri olarak nitelendirmişlerdir. Bununla birlikte; yüz yüze eğitimi daha verimli bulmakta olduklarını ve uzaktan eğitimi ciddiye alamadıklarını, disiplin problemi yarattığını ve odaklanma problemi yaşadıklarını, herkesin eşit olanaklara sahip olmadığını, sınıf ortamının öğrenmeye olan etkisinden mahrum olduklarını, sınavların güvenilir olmadığını, bilgisayar becerileri eksikliklerinden dolayı problem yaşamalarını, işbirlikli yerine bireysel çalışmaya yöneltmesi ve anlama problemi yaratmasını da negatif özellikleri olarak belirtmişlerdir. Çalışmanın sonuçları literatürdeki diğer çalışmaların sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Öğrenciler uzaktan eğitimden ziyade yüz yüze eğitimi tercih etmektedirler. Çünkü derslerin normal öğretimdeki motivasyona sahip olmadığını düşünmektedirler (Johnson vd., 2000). Uzaktan eğitim esnasında kullanılan ders içeriğinin, ders anlatım yöntemlerinin ve kullanılan materyallerin yeterli olmaması, gereken niteliği taşınamaması (Bolliger & Wasilik, 2009; Chang & Fang, 2020;

Simonson vd., 2011), iletişimde olabilecekleri öğretim elemanlarının olmaması ve ilgi ve alakayı derse çekecek pek çok etkenden yoksun olması (d'Orville, 2020), sınıf ortamının olmaması ve öğrencinin kendini öğrenme ortamında yalnız hissetmesi, sınıf ortamının bireyler üzerindeki olumlu etkilerinden yaşanamaması (Chang & Fung, 2020; Özgöl vd., 2017), bireyin anlamadığı yerleri anında soramaması (Cronje, 2001) uzaktan eğitimde gerçekleştirilen eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğini olumsuz etkilemektedir (Ali, 2020).

Çalışmanın sonucunda üniversite öğrencileri uzaktan eğitimin avantajları olarak; zaman ve mekândan bağımsızlık sağlaması, eğitimin aksamaması, salgın riskini azaltması, öğrenim maliyetini düşürmesi, KPSS'ye çalışma fırsatı yaratması daha esnek olması ve yorucu olmaması olarak nitelendirmişlerdir. Salgın hastalığın olduğu şu günlerde hastalığın yayılma riskini azaltmak için uzaktan eğitimle eğitim öğretim faaliyetlerine devam etmek gerekmektedir (Chiodini, 2020). Pandemi sürecinde bireye okul ortamından uzakta ve diğer insanlardan izole bir biçimde eğitimlerine kendi evlerinde istedikleri zaman devam etme fırsatı vermektedir (Allen vd., 2020; Al-Okaily vd., 2020). Uzaktan eğitim ailelerin normal eğitime göre daha az mali yük getirmektedir; fakat pandemi sürecinden önce normal eğitim için gerekli ihtiyaçları aileler karşıladığı için pandemi döneminde internet ve teknoloji gibi ekstra ihtiyaçlar meydana gelmiştir (Almaiah vd., 2020).

Yapılan çalışmada; üniversite öğrencilerinin öğretim elemanı algılarının olumlu düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte üniversite öğrencilerinin öğretim üyesi algılarının bölümlere göre, evinde internet ve bilgisayar olup olmama durumuna göre değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Jelfs vd. (2009) bir üniversitede dokuz fakülteden katılımcılar ile yaptıkları çalışmada, fakülte ve iyi öğretim üyesi algıları dikkate alındığında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Çalışma da; üniversite öğrencilerinin akademik personelle iletişim problemi yaşadıkları tespit edilmiştir. Öğrenciler akademisyenler sürekli etkileşim halinde olunması gerektiğini düşünmektedirler ve akademisyenlerin öğrencilerin psikolojisini de düşünerek öğrencilere karşı anlayışlı, sabırlı ve rahatlatıcı bir biçimde davranmalarını beklemekte oldukları saptanmıştır. Bununla birlikte öğrenciler; karşılaşmış oldukları sorunları yüz yüze değil maillerle çözülmeye çalışılması, canlı ders esnasında çekingenlikten ötürü soru sorulamamaları, süreçte sadece bilişsel alana ağırlık verilmesi ve uygulamalı derslerde hoca kontrolünün olmayışı ya da eksik oluşu, ödevlerin ve sınavların süresinin uzatmasının gerekliliği, hocaların birbiriyle iletişim halinde olmaları ve ödev ve sınavların üst üste gelmemesinin gerektiğini düşündükleri tespit edilmiştir. Bozkurt ve Sharma (2020); öğrencilerin uzaktan eğitimde yeterince akademisyenlerle iletişim kuramadıklarını Özgöl vd. (2017); hoşgörülü, iletişime açık ve rehberlik edici bir kişiliğe sahip olmalarını istediklerini belirtmektedirler. Çalışmada üniversite öğrencilerinin; uzaktan eğitim sürecinde derslerde çok ödev verildiği ve daha az ödev verilmesi gerektiği, derslerin video çekerek ders anlatılmasını ve daha fazla canlı ders olmasını, içeriğin renklendirilmesini, daha görsel içerik olmasını, interaktif aktivitelere yer verilmesini, müfredatın esnetilmesini istedikleri tespit edilmiştir. Rapanta vd. (2020) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları bu çalışmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Üniversite öğrencilerinin akademisyenlerden sunumlarını daha etkili hale getirmeleri gerektiğini düşündüklerini saptamışlardır. Anderson (2020) öğrencilerin sunumların çok monoton ve sıkıcı olduğunu düşündüklerini ve akademisyenlerden içerikleri eğlenceli ve çekici kılmalarını beklediklerini belirtmektedir. Kürtüncü ve Kurt (2020) tarafından pandemi döneminde yapılan çalışmada öğretim üyelerinin

ödev yoğunluklu olarak sürecini sürdürdükleri ve öğrencilerin bu durumdan memnuniyet duymadıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte Howland ve Moore (2002), öğrencilerin ders ödevlerinin amacına ulaşmadığını ve ödev sürecinin iyi ve etkili bir biçimde tasarlanmadıklarını düşündükleri tespit edilmiştir.

Çalışmanın sonucunda elde edilen verilerde öğrenciler uzaktan eğitimden beklentilerini: başlangıçta uzaktan eğitim sistemiyle alakalı çok iyi bir bilgilendirme olmalıydı, veliler bilgilendirilmeli evde verimli bir ortam sağlanmalı, belli bir program dâhilinde dersler yapılmalı, daha da esnek, sınavlar üzerinde güvenilirlik açısından iyileştirmeler yapılmalı, denetim mekanizması olmalı varsa da güçlendirilmeli, ödevlerin sonuçlarının dönüşü daha hızlı olmalı ve öğrenci de derslere katılmalı olarak ifade etmişlerdir. Pandemi döneminde hızlı bir şekilde uzaktan eğitime geçilmesi eğitimcilerin, kurumların ve uzaktan eğitim alt yapı sistemlerinin hazırlıksız yakalanmasına neden olmuştur. Bu yüzden sistem çok iyi bir biçimde hazırlanıp uygulama basamakları ve içerikleri gerektiği gibi uygulamaya konulamamıştır. Bu sistemin çalışabilirliği tam olarak denetlenmeden, sistemin uygulayıcıları olan eğitimcilere gerekli eğitimler verilemeden ve sistemin kullanıcıları olan öğrenciler sistem hakkında tam olarak bilgilendirilmeden sistemin kullanılmaya başlanması, beraberinde sistemin etkili ve verimli olmamasına da sebep olmuştur (Coeckelbergh, 2020; Shahzad vd., 2020). Uzaktan eğitim sisteminde ders içerikleri ve ders müfredatı iyi belirlenmeli, daha esnek olmalı ve iyi bir programlama yapılarak yürütülmelidir (Bozkurt vd., 2010; Zawacki-Richter, 2021). Uzaktan eğitimde sadece öğrenci ve öğretmenlerden ibaret olmadığı, özellikle öğrenciler bu süreçte velileri ile birlikte oldukları için ailelerin de süreç konusunda bilgilendirilmeleri ve bu sürece onların dahil edilmeleri gerekmektedir. Böylece öğrencilerin öğrenme yaşantılarının kontrolü, öğrenme ortamlarının sağlanması ve dizaynı ve öğrenme yaşantıları hakkında bilgi sahibi olma ve destek verme açısından önemlidir (Borup vd., 2020).

ÖNERİLER

Çalışmanın sonucunda genel olarak; üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumsuz olduğu ve uzaktan eğitime devam etmek istemedikleri tespit edilmiştir. Bunun temel nedeni olarak; internet, bilgisayar gibi teknolojik alt yapının olmaması ve uzaktan eğitim sisteminden kaynaklanan aksaklıkları göstermişlerdir. Öğrencilerin sistem konusundaki tutum ve memnuniyetleri onların öğrenme yaşantılarını olumsuz etkileyebileceği için özellikle eğitim politikacılarının bu durumu göz önünde bulundurarak eğitim sisteminde kullanılabilecek özellikle internet desteğinde bulunulmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğretim üyelerine karşı tutumları olumlu olmakla birlikte bazı eleştirilerin olduğu tespit edilmiştir. Öğretim üyelerinin dersleri ödev ağırlıklı değil, video ağırlıklı işlemleri ve ödevleri azaltmalarını, öğrencilerin ruh hallerini anlamaya çalışarak, daha anlayışlı, özverili ve sabırlı davranmalarını, öğrencilerle iletişim halinde olmalarını, sorun sorulara daha hızlı bir biçimde cevap vermeleri ve onlara bu süreçte destek olmalarının öğrencilerin derslere olan ilgi ve motivasyonlarını artıracığı söylenebilir. Ders içeriklerinin ve anlatım şeklinin zenginleştirilmesi, sınavların güvenilirliğinin ve denetim mekanizmasının sürekli kontrolünün sağlanması, sistemin aksamadan devam ettirilmesi ve sistem hakkında öğrenci, veli ve eğitimcinin bilgilendirilmesi, ders programlarının etkili ve verimli olacak şekilde dizayn edilmesinin eğitim öğretim faaliyetlerinin sorunsuz bir biçimde

gerçekleştirilmesi ve etkililiğini sağlayacağı düşünülmektedir. Öğretim üyelerinin özellikle bu (Covid- 19 pandemi) dönemde öğrenci psikolojisini anlama, onlarla doğru ve etkili iletişim kurma, onlara rehberlik etme, aileleri ile de iletişim içinde bulunarak, öğrencilerin evdeki çalışma ortamlarının dizaynı, sürecin takibi ve öğrenme yaşantıları doğrultusunda meydana gelebilecek ihtiyaçların giderilmesi konusunda destek olma ve işbirliği içinde süreci yürütmelerinin öğrencilerin üzerindeki psikolojik olumsuz etkileri azaltacağı ve öğrencilerin daha iyi bir ruh hali içinde eğitime devam etmelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Velilerin bilinçlenmesi ve bilgilendirilmesi hususunda devletlerin eğitim politikacıları televizyon, sosyal medya vb. iletişim araçları ile de gereken eğitimi verebilir ve böylece yaygın etkiyi sağlayabilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir.

Yazarların Katkı Oranı Beyanı: Birinci ve ikinci yazar bu makaleye %35 üçüncü yazar ise %30 katkıda bulunmuştur.

KAYNAKÇA

- Aboagye, E., Yawson, J. A., & Appiah, K. N. (2020). COVID-19 and E-Learning: the Challenges of Students in Tertiary Institutions. *Social Education Research*, 2(1), 1-8. <https://doi.org/10.37256/ser.212021422>
- Adnan, M., & Anwar, K. (2020). Online Learning amid the COVID-19 Pandemic: Students' Perspectives. *Online Submission*, 2(1), 45-51. doi: 10.33902/JPSP. 2020261309
- Ağır, F. (2007). *Determining the teachers' attitudes towards distance education in public primary school and private primary school* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir University Institute of Science Department of Computer Education and Instructional Technology.
- Akça, Ö. (2006). *SAÜ uzaktan eğitim öğrencilerinin iletişim engelleri ile ilgili öğrenci görüşleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akdemir, O. (2011). Distance education in Turkish higher education. *Journal of Higher Education and Science*, 1(2), 69-71. http://higheredu-sci.beun.edu.tr/pdf/pdf_HIG_1529.pdf
- Aktay, Y. (2002). Eğitimde küresel imkânlar küreselleşen dünyada eğitimde fırsat eşitliği ve özgürleşim fırsatları üzerine. *Educational Sciences:Theory and Practice*, 2(1), 11-20. <http://oldsite.estp.com.tr/pdf/tr/7eab1d482ce2f9b31b3d1c0c74ed21c3aktay.pdf>
- Almaiah, M. A., Al-Khasawneh, A., & Althunibat, A. (2020). Exploring the critical challenges and factors influencing the E-learning system usage during COVID-19 pandemic. *Education and Information Technologies*, 25, 5261-5280. <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s10639-020-10219-y.pdf>
- Almanthari, A., Maulina, S., & Bruce, S. (2020). Secondary school mathematics teachers' views on E-learning implementation barriers during the COVID-19 pandemic: the case of Indonesia. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(7), 1-9. <https://doi.org/10.29333/ejmste/8240>

- Ali, W. (2020). Online and remote learning in higher education institutes: A necessity in light of COVID-19 Pandemic. *Higher Education*, 10(3), 16-25. <https://doi.org/10.5539/hes.v10n3p16>
- Allen, J., Rowan, L., & Singh, P. (2020). Teaching and teacher education in the time of COVID-19. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 48(3), 233-236. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2020.1752051>
- Ally, M. (2011). Foundations of educational theory for online learning. In Anderson, T., & Elloumi, F, *Theory and practice of online learning*. Athabasca University.
- Al-Okaily, M., Alqudah, H., Matar, A., Lutfi, A., & Taamneh, A. (2020). Dataset on the Acceptance of e-learning System among Universities Students' under the COVID-19 Pandemic Conditions. *Data in brief*, 32, 106176. <https://doi.org/10.1016/j.dib.2020.106176>
- Anderson, J. (2020). The coronavirus pandemic is reshaping education. *Quartz*. <https://qz.com/1826369/how-coronavirus-is-changing-education/>
- Ateş, A., & Altun, E. (2008). Investigating preservice computer teachers' attitudes towards distance learning regarding various variables. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty*, 28(3), 125-145. <http://www.gefad.gazi.edu.tr/en/download/article-file/77108>
- Azevedo, J. P., Hasan, A., Goldemberg, D., Iqbal, S. A., & Geven, K. (2020). Simulating the potential impacts of covid-19 school closures on schooling and learning outcomes: A set of global estimates. *The World Bank*. <http://documents1.worldbank.org/curated/en/885601592484683223/pdf/Simulating-the-Potential-Impacts-of-COVID-19-School-Closures-on-Schooling-and-Learning-Outcomes-A-Set-of-Global-Estimates.pdf>
- Balaban, M. E. (2012). *Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitim ve bir proje önerisi*. Işık Üniversitesi. http://erdalbalaban.com/wp-content/uploads/2012/12/UE_UzaktanE%C4%9Fitim_EB.pdf
- Baran, E., & AlZoubi, D. (2020). Human-centered design as a frame for transition to remote teaching during the covid-19 pandemic. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 365-372. <https://www.learntechlib.org/p/216077/>
- Barış, M. F. (2015). Analyzing the university students' attitudes towards distance education: Namık Kemal University case study. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 36-46. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/192366>
- Barker, K. C. (2006). Canadian recommended E-Learning guidelines (CanREGs). <http://www.col.org/newsrelease/CanREGs%20Eng.pdf>.
- Bilgiç, H. G., & Tüzün, H. (2015). Yükseköğretim kurumları web tabanlı 26 uzaktan eğitim programlarında yaşanan sorunlar. [Higher education institutions experienced in web based distance education programs problems]. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 26-50. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/35550>
- Bolliger, D. U., & Wasilik, O. (2009). Factors influencing faculty satisfaction with online teaching and learning in higher education. *Distance Education*, 30(1), 103-116. <https://doi.org/10.1080/01587910902845949>
- Borstorff, P. C., & Lowe, S. K. (2007). Student perceptions and opinions toward e-learning in the college environment. *Academy of Educational Leadership Journal*, 11(2), 13-30.

- https://crires.ulaval.ca/sites/default/files/full-text/academy_of_educational_leadership_journal.pdf#page=19
- Borup, J., Jensen, M., Archambault, L., Short, C. R. & Graham, C. R. (2020). Supporting students during COVID-19: Developing and leveraging academic communities of engagement in a time of crisis. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 161-169. <https://www.learntechlib.org/primary/p/216288/>
- Bozkurt, A. (2016). *Identifying interaction patterns and teacher-learner roles in connectivist massive open online courses* (Yayımlanmamış doktora tezi). Anadolu University, Graduate School of Social Science.
- Bozkurt, A. (2017). The past, present and future of the distance education in Turkey. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/403827>
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *AUAd*, 6(3), 112-142. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1215818>
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1-6. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>
- Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., Egorov, G., & Paskevicius, M. (2020). A global outlook to the interruption of education due to COVID-19 Pandemic: Navigating in a time of uncertainty and crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1–126. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3878572>
- Büyüköztürk, Ş., (2020). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum* (28th ed.). Pegem Akademi.
- Can, E. (2004, 6-9 Temmuz). *Uzaktan eğitim öğrencilerinin eğitimlerini değerlendirmeleri*, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı. (UEBK) Malatya, Turkey.
- Cappel, J. J., & Haven, R. L. (2004). Evaluating E-learning: A case study. *Journal of Computer Information Systems*, 44(4), 49-56. <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/08874417.2004.11647595>
- Chang, C. L., & Fang, M. (2020, June). E-Learning and online instructions of higher education during the 2019 novel coronavirus diseases (COVID-19) epidemic. In *Journal of Physics: Conference Series* (Vol. 1574, No. 1, p. 012166). IOP Publishing. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1574/1/012166>
- Chao, T, Saj, T., & Tessier, F. (2006). Establishing a quality review for online courses. *Educause Quarterly*, 3, 32-39. <https://er.educause.edu/-/media/files/article-downloads/eqm0635.pdf>
- Chiodini, J. (2020). Online learning in the time of COVID-19. *Travel Medicine and Infectious Disease*, 34(2020), 101669. <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2020.101669>
- Coeckelbergh, M. (2020). The postdigital in pandemic times: A comment on the Covid-19 crisis and its political epistemologies. *Postdigital Science and Education*, 1-4. <https://doi.org/10.1007/s42438-020-00119-2>
- Cronje, J. C. (2001). Metaphors and models in internet-based learning. *Computers and Education*, 37(3-4), 241-256. [https://doi.org/10.1016/S0360-1315\(01\)00049-5](https://doi.org/10.1016/S0360-1315(01)00049-5)
- d’Orville, H. (2020). COVID-19 causes unprecedented educational disruption: Is there a road towards a new normal?. *Prospects*, 1-5. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09475-0>

- Daniel, S. J. (2020). Education and the COVID-19 pandemic. *Prospects*, 1-6. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09464-3>
- Demiray, E. (2013). Distance learning and its importance in education of woman. *Journal of Research in Education and Teaching*, 2(2), 2146-9199. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/18._emine_demiray.pdf
- Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. *Journal of Educational Technology Systems*, 49(1), 5-22 <https://doi.org/10.1177/0047239520934018>
- Dikbaş, E. (2006). *Öğretmen adaylarının e-öğrenmeye yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Elmas, Ç., Doğan, N., Biroğul, S., & Koç, M. S. (2008). Distance education application of a model lesson with the moodle learning management system. *International Journal of Informatic Technologies*, 1(2), 53-62. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/75241>
- Ersoy, N. Ş. (2015). Analyzing a distance education English course in terms of different variables, *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(3), 95-106.
- Eygü, H., & Karaman, S. (2013). A study on the satisfaction perceptions of the distance education students. *Kırıkkale University Journal of Social Sciences*, 3(1), 36-59.
- George, D., & Mallery, M. (2003). *Using SPSS for windows step by step: A simple guide and reference*. MA: Allyn & Bacon, 2001.
- Gonzalez, T., De La Rubia, M. A., Hincz, K. P., Comas-Lopez, M., Subirats, L., Fort, S., & Sacha, G. M. (2020). Influence of COVID-19 confinement on students' performance in higher education. *PloS one*, 15(10), e0239490. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0239490>
- Gunawan, G., Suranti, N. M. Y., & Fathoroni, F. (2020). Variations of models and learning platforms for prospective teachers during the COVID-19 pandemic period. *Indonesian Journal of Teacher Education*, 1(2), 61-70.
- Guri-Rosenblit, S. (2005). 'Distance education' and 'e-learning': Not the same thing. *Higher Education*, 49(4), 467-493. <https://doi.org/10.1007/s10734-004-0040-0>
- Gürer, M. D., Tekinarslan, E., & Yavuzalp, N. (2016). Opinions of instructors who give lectures online about distance education. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 7(1), 47-78.
- Händel, M., Stephan, M., Gläser-Zikuda, M., Kopp, B., Bedenlier, S., & Ziegler, A. (2020). Digital readiness and its effects on higher education students' socio-emotional perceptions in the context of the COVID-19 pandemic. *Journal of Research on Technology in Education*, 1-13. <https://doi.org/10.1080/15391523.2020.1846147>
- Herrington, A., Herrington, J., Oliver, R., Stoney, S., & Willis, J. (2001). *Quality guidelines for online courses: The development of an instrument to audit online units in meeting at the Crossroads*: Proceedings of the Annual Conference of the Australasian Society for Computers in Learning in Tertiary Education, ED 467943 in the ERIC database.
- Howland, J., L., & Moore, J., L., (2002). Student perceptions as distance learners in internet-based courses, *Distance Education*, 23(2), 183-195. <https://doi.org/10.1080/0158791022000009196>

- Hsieh, H. F., & Shannon, S.E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288. <https://doi.org/10.1177/1049732305276687>
- İbicioğlu, H., & Antalyalı, L. (2005). Uzaktan eğitimin başarisında imkan, algı, motivasyon ve etkileşim faktörlerinin etkileri: Karşılaştırmalı bir uygulama. [The effects of opportunity, perception, motivation and interaction factors on the success of distance education: A comparative application]. *Çukurova University Journal of Social Sciences*, 14(2), 325-338.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan eğitim* (4th ed.). Pegem Akademi.
- Jelfs, A., Richardson, J. T., & Price, L. (2009). Student and tutor perceptions of effective tutoring in distance education. *Distance Education*, 30(3), 419-441. <https://doi.org/10.1080/01587910903236551>
- Johnson, S. D., Aragon, S. R., & Shaik, N. (2000). Comparative analysis of learner satisfaction and learning outcomes in online and face-to-face learning environments. *Journal of Interactive Learning Research*, 11(1), 29-49.
- Jones, D. (1996). Computing by distance education: Problems and solutions. *ACM SIGCSE Bulletin*, 28(SI), 139-146. <https://doi.org/10.1145/237477.237616>
- Kaleli Yılmaz, G., & Güven, B. (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi. [Determining teacher candidates' perceptions of distance education through metaphors]. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2), 299-322. <https://doi.org/10.16949/turcomat.75936>
- Karataş, H., Alcı, B., & Karabiyık Çeri, B. (2015). Attitudes of pre-service teachers to computer assisted education. *Journal of Research in Education and Teaching*, 4(3), 1-9.
- Keskin, M., & Özer Kaya, D. (2020). Evaluation of students' feedbacks on web-based distance education in the covid-19 process. *İzmir Katip Çelebi University Faculty of Health Science Journal*, 5(2), 59-67. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1196338>
- Kırık, A. (2014). Historical development of distance education and the situation in Turkey. *Marmara University Journal of Communication*, 21, 73-94. Doi: 10.17829/midr.20142110299
- Kürtüncü, M. & Kurt, A. (2020). Problems of nursing students in distance education in the covid-19 pandemia period. *Eurasian Journal of Researches in Social and Economics*, 7(5), 66-77. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1128112>
- Mohalik, R. and Sahoo, S. (2020). E-Readiness and Perception of Student Teachers' Towards Online Learning in the Midst of COVID-19 Pandemic. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3666914>
- Mulenga, E. M., & Marbán, J. M. (2020). Prospective teachers' online learning Mathematics activities in the age of COVID-19: A cluster analysis approach. *EURASIA Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(9), em1872. <https://doi.org/10.29333/ejmste/8345>
- Naila, I., & Sadida, Q. (2020). The Effects of Online Learning on Pre-Service Teachers' Social Facilitation during Covid-19 Pandemic. PROCEEDING UMSURABAYA.
- Newby, T. J., Stepich, D. A., Lehman, J. D. & Russell, J. D. (2006). *Educational technology for teaching and learning*. Upper Saddle River, Pearson Merrill Prentice Hall.

- Özbay, Ö. (2015). The current status of distance education in The World and Turkey. *International Journal of Educational Science*, 2(5), 376-394.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ., & Öztürk, M. (2017). Students' and teaching staff's assessments regarding distance Education Applications in Formal Education. *Journal of Higher Education and Science*, 7(2), 294-304.
- Radha, R., Mahalakshmi, K., Kumar, V. S., & Saravanakumar, A. R. (2020). E-Learning during lockdown of Covid-19 pandemic: A global perspective. *International journal of control and automation*, 13(4), 1088-1099.
- Rapanta, C., Botturi, L., Goodyear, P., Guàrdia, L., & Koole, M. (2020). Online university teaching during and after the Covid-19 crisis: Refocusing teacher presence and learning activity. *Postdigital Science and Education*, 2(3), 923-945. <https://doi.org/10.1007/s42438-020-00155-y>
- Roberts, P., & Priest, H. (2006). Reliability and validity in research. *Nursing standard*, 20(44), 41-46.
- Sankar, J., R, K., John, J., Menon, N., Elumalai, K., Alqahtani, M. & Abumelha, M. (2020). Factors Affecting the Quality of E-Learning During the COVID-19 Pandemic from the Perspective of Higher Education Students. *Journal of Information Technology Education: Research*, 19(1), 731-753. Informing Science Institute. <https://www.learntechlib.org/p/218286/>.
- Shahzad, A., Hassan, R., Aremu, A. Y., Hussain, A., & Lodhi, R. N. (2020). Effects of COVID-19 in E-learning on higher education institution students: the group comparison between male and female. *Quality & quantity*, 1-22. <https://doi.org/10.1007/s11135-020-01028-z>
- Simonson, M., Schlosser, C., & Orellana, A. (2011). Distance education research: A review of the literature. *Journal of Computing in Higher Education*, 23, 124–142. <http://lrc-ead.nutes.ufrj.br/constructore/objetos/>
- Toker Gökçe, A. (2008). Küreselleşme sürecinde uzaktan eğitim. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 1-12.
- Trinidad, S., Aldridge, J., & Fraser, B. (2005). Development, validation and use of the online learning environment survey. *Australian Journal of Educational Technology*, 21(1), 60-81. <https://doi.org/10.14742/ajet.1343>
- Tuncer, M., & Taşpınar, M. (2008). Sanal Ortamda Eğitim Ve Öğretimin Geleceği Ve Olası Sorunlar. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 124.
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Yalman, M., & Kutluca, T. (2013). Matematik öğretmeni adaylarının bölüm dersleri için kullanılan uzaktan eğitim sistemi hakkındaki yaklaşımları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 197-208.
- Yenilmez, K., Turgut, M., & Balbağ, M. Z. (2017). Investigation of prospective teachers' perceptions on distance education with respect to certain variables. *Erzincan University Journal of Education Faculty*, 19(2), 91-107. <https://doi.org/10.17556/erziefd.305902>
- Yıldız, S. (2016). The attitudes of the students having pedagogical formation training towards distance education. *AIBU Journal of Social Sciences*, 16(1), 301-329. <https://doi.org/10.11616/basbed.vi.455852>
- Zawacki-Richter, O. (2021). The current state and impact of Covid-19 on digital higher education in Germany. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 3(1), 218-226. <https://doi.org/10.1002/hbe2.238>